

BRZozowska

Gazeta Powiatowa

ISSN 1642-8420

Nr 15

marzec/kwiecień 2003

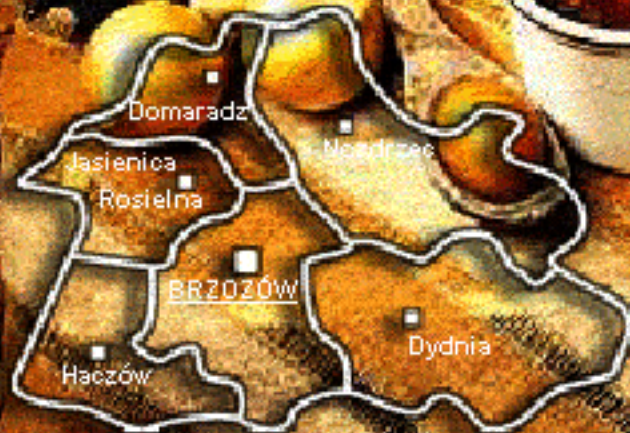
numer bezpłatny

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

„Zielony węgiel” czyli wierzba krzewiasta * Wywiad ze studentami Wydziału Pedagogicznego UR w Brzozowie * Zmiany w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu * Toksoplazmoza - choroba odzwierzęca * Wiosenne zagrożenie pożarowe * XIII Warsztaty Jazzowe w Brzozowie * Agroturystyka - szansą na powstanie nowych miejsc pracy * Strzeż się hakerów * Żółw ozdobny w naszym domu ...*

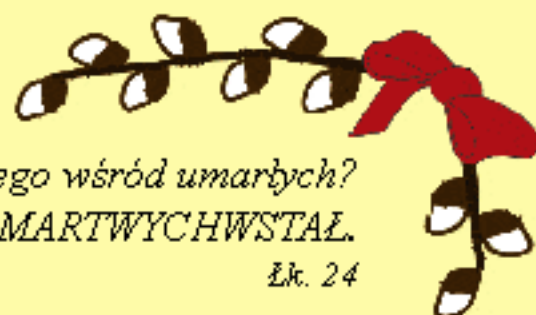
Zapraszamy również na stronę internetową: <http://www.powiat-brzozow.com>

Wesołyck Świat

*„Dlaczego szukacie żyjącego wśród umarłych?
Nie ma go tutaj. ZMARTWYCHWSTAŁ.*

Łk. 24

***Dzieląc się radością Zmartwychwstania Pańskiego,
mającą swe źródło w Tajemnicy Pustego Grobu,
składam Mieszkańcom Powiatu Brzozowskiego
życzenia zdrowych i pogodnych Świąt,
a także obfitych łask we wszystkich dziełach
i podjętych trudach oraz we wszystkich wymiarach
życia osobistego i społecznego.***

*Starosta Brzozowski
Zygmunt Błaż*

*„Poranek Wielkanocny wszystko przemienił -
nie ma więcej cmentarza, grobu i kamienia.
Świat stał się światłem i wprost w okna świeci -
skacze złotym zajączkiem w dobre ręce dzieci.”*

ks. Jan Twardowski

***Wielu radosnych chwil na Święta Wielkanocne,
serdecznych spotkań rodzinnych
i smacznego jajka
Mieszkańcom Powiatu Brzozowskiego***

*życzy Redakcja
„Brzozowskiej Gazety Powiatowej”*

Sesje Rady Powiatu Brzozowskiego

7 marca br. miała miejsce VI Sesja Rady Powiatu, w trakcie której radni podjęli uchwały w następujących sprawach:

- a) uchwalenia budżetu powiatu brzozowskiego na 2003 r.,
- b) zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Brzozowie,
- c) zatwierdzenia sprawozdania z działalności Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Brzozowie za 2002 r.

27 marca radni spotkali się na VII Sesji Rady Powiatu Brzozowskiego, podczas której rozpatrzono sprawozdania z wykonania budżetu powiatu brzozowskiego za 2002 r. i podjęto następujące uchwały:

- a) udzielenie absolutorium Zarządowi Powiatu za 2002 r.,
- b) likwidacja jednostki budżetowej,
- c) zmiana uchwały w sprawie ustalenia składu osobowego stałych Komisji Rady Powiatu w Brzozowie,
- d) wybór podmiotów otrzymujących dotacje z budżetu powiatu brzozowskiego w 2003 r.

Opracowała: Magdalena Pilawska
Rzecznik Prasowy
Starostwa Brzozowskiego

„Zielony węgiel” czyli wierzba krzewiasta

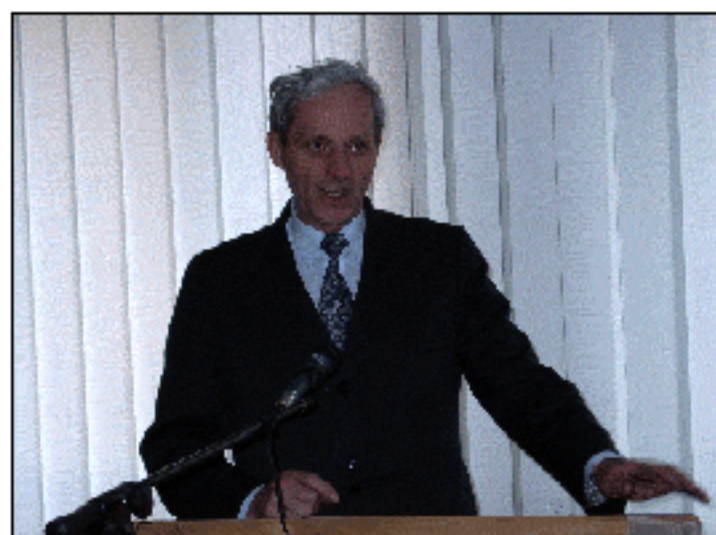
Inicjatorem spotkania szkoleniowego w sprawie uprawy i wykorzystania wierzby krzewiastej do celów energetycznych, które odbyło się 12 marca br., było kierownictwo samorządu powiatowego. W spotkaniu uczestniczyli zainteresowani mieszkańcy z terenu powiatu brzozowskiego.

Głównym celem zorganizowanego szkolenia było rozpropagowanie wśród rolników idei zagospodarowania odłogów i nieużytków poprzez nasadzenia wierzby krzewiastej wykorzystywanej do celów energetycznych (np. ogrzewanie budynków mieszkalnych). Koszt wytwarzania jednostki ciepła z wierzby jest czterokrotnie niższy niż z oleju opałowego, trzykrotnie niższy niż z gazu, o połowę niższy niż z węgla.

Spotkanie zainaugurował Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż, który przywitał zaproszonych gości i uczestników. Ciekawe referaty wygłosili: dr Józef Błażej z Uniwersytetu Rzeszowskiego

Zaproszeni goście

Dr Józef Błażej podczas wykładu

- na temat – prowadzenia uprawy i pozyskiwania wierzby krzewiastej oraz Jerzy Domański przedstawiciel firmy „JERO”
- na temat pozyskiwania i zastosowania wierzby krzewiastej

(zwanej „ZIELONYM WĘGLEM”) do celów energetycznych.

W toku prowadzonej dyskusji zabrali również głos zaproszeni goście zajmujący się powyższą problematyką, między innymi: Władysław Marynowski z WODR w Boguchwale oraz producenci sadzonek Michał Dołomisiewicz i Wojciech Ślenzak z Gospodarstwa Hodowlano-Szkółkarskiego „Bio-Styl” w Boguchwale.

Zorganizowane szkolenie spotkało się z dużym zainteresowaniem rolników – uczestniczyło w nim ponad 50 osób.

Kolejne działania podejmowane przez Starostwo Powiatowe w Brzozowie zmierzające do spopularyzowania uprawy wierzby krzewiastej polegać będą na udzieleniu rolnikom pomocy przy pozyskiwaniu materiału nasadzeniowego, nawiązywaniu kontaktów z producentami sadzonek i urządzeń energetycznych (kotły) oraz organizowaniu dalszych szkoleń instruktażowych w zakresie uprawy i wykorzystania wierzby krzewiastej.

Opracował: Kazimierz Filar

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA w Brzozowie informuje, że **od 15 września 2002 r.** została przeniesiona na **ul. Armii Krajowej 2 (budynek GS I piętro).**

Godziny otwarcia:

poniedziałek – od 10 do 17

wtorek – piątek od 10 do 18

sobota od 10 do 14

PRAWA KONSUMENTÓW

Oznakowanie towarów cz. 1

CENA

Podając decyzje o zakupie towaru jednym z najważniejszych kryteriów jakie bierzemy pod uwagę jest cena. Jednak w życiu codziennym zdarzają się sytuacje gdy ze zdziwieniem dowiadujemy się, że cena naliczona przy kasie nie odpowiada tej z półki. Co wtedy możemy zrobić? Jak prawidłowo powinien być oznaczony towar? Mamy nadzieję, że dzięki temu artykułowi nasi czytelnicy znajdą odpowiedzi na wszystkie nurtujące ich pytania i wątpliwości dotyczące problematyki oznaczania towarów ceną.

Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach, towar przeznaczony do sprzedaży detalicznej oznacza się ceną. Ceny jednostkowe towarów i usług uwidacznia się w miejscach sprzedaży detalicznej i świadczenia usług w sposób zapewniający prostą i niebudzącą wątpliwości informację o ich wysokości. Szczegółowe zasady oznaczania towarów ceną, określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad uwidaczniania cen towarów i usług oraz sposobu oznaczania ceną towarów przeznaczonych do sprzedaży.

Wywieszki. Każdy towar oferowany kupującemu w miejscu sprzedaży powinien być opatrzony wywieszką, na której powinny znaleźć się takie informacje jak: nazwa handlowa, cena oraz jednostka miar do których odnosi się cena, czy nazwa producenta. Podane na wywieszkach ceny muszą być aktualne w momencie oferowania towarów. Towary wystawione w miejscu ekspozycji handlowej np. okno (witryna), gablota lub innym miejscu wystawowym również powinny posiadać uwidocznioną cenę. W przypadku atrapy, imitacji lub wzorów, które przedsiębiorca wystawia zamiast towarów oryginalnych ceny powinny być uwidocznione w taki sam sposób i taką samą czcionką, jak ceny towarów oryginalnych. Jeżeli oferowana jest większa ilość określonego towaru, wystarczy umieszczenie wywieszki przy jednej sztuce danego wyrobu. W myśl § 4 w/w rozporządzenia wywieszki należy umieścić w miejscu ogólnodostępnym i widocznym dla każdego kupującego, bezpośrednio przy towarach lub w bliskości towarów, których dotyczą, w taki sposób, aby nie można było pomylić ceny określonego towaru z ceną innego, a w szczególności podobnego towaru. Napisy na wywieszkach powinny być wyraźne i czytelne, tak aby nie budziły wątpliwości kupujących.

Wymóg oznaczenia ceną. Towary przeznaczone do sprzedaży detalicznej muszą być – oprócz wywieszki - oznaczone ceną, którą umieszcza się na poszczególnych egzemplarzach lub ich pojedynczych opakowaniach w taki sposób aby jej usunięcie nie było łatwe. Za równoznaczne ze spełnieniem obowiązku oznaczenia ceną uznaje się oznaczenie kodem kreskowym towaru oferowanego w sklepach samoobsługowych jeżeli łącznie zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) towary zostaną opatrzone wywieszkami zawierającymi takie informacje jak: nazwy handlowe, jednostki miar, nazwę producenta, cenę jednostkową;
- 2) liczba czytników umieszczonych przez przedsiębiorcę, na sali sprzedaży zapewni kupującym niezwłoczne odczytanie cen poszczególnych towarów na podstawie kodu kreskowego; co najmniej jeden czytnik powinien przypadać na każde rozpoczęte 400 metrów kwadratowych powierzchni sprzedażowej, przy

czym nie uwzględnia się czytników zainstalowanych przy kasach;

- 3) masa lub objętość towaru nie oznaczonego ceną nie przekroczy 5 kilogramów dla towarów sprzedawanych według masy lub 5 litrów dla towarów sprzedawanych według objętości; w przypadku towarów paczkowanych podane wielkości dotyczą odpowiednio jednostek masy i objętości netto bez opakowania; natomiast towary przeznaczone do sprzedaży na sztuki nie przekroczą swoją wielkością sumy wymiarów, przy pomiarze w skrajnych punktach (długości, szerokości i wysokości) 2 metrów oraz masy całkowitej 5 kilogramów lub objętości 5 litrów;
- 4) pracownicy obsługi zostaną zobowiązani do niezwłocznego odczytu ceny towaru na podstawie kodu kreskowego na każde życzenie kupującego wyrażone na sali sprzedaży;
- 5) cena towaru odczytana na podstawie kodu kreskowego nie może być wyższa od ceny uwidocznionej przy identycznym towarze;
- 6) zainstalowany system czynników, na życzenie kupującego, dokonuje odczytu ceny sprzedawanego towaru wraz z jego nazwą handlową lub zrozumiałym dla kupującego skrótem tej nazwy.

Uwaga! Do dnia 31 grudnia 2003 r. nie wymaga się bezpośredniego oznaczenia ceną towarów, które ze swej natury nie mogą być tak oznaczone lub których takie oznaczenie nie miałoby znaczenia dla kupującego. Chodzi tu m.in. o:

- towary o małych gabarytach,
- towary masowe (są to towoty, których się nie opakuje np. owoce),
- sadzonek roślin, kwiatów ciętych i doniczkowych,
- żywych zwierząt,
- towarów żywnościowych, niepaczkowanych sprzedawanych na sztuki,
- towarów zwyczajowo oferowanych do sprzedaży w większych ilościach np. cegła, glazura, terakota,
- towarów dystrybuowanych przez automaty, sprzedające,
- towarów spożywczych, których termin przydatności do spożycia albo minimalnej trwałości upłyne w ciągu najbliższej doby, licząc od momentu ich wstawienia na sprzedaż.

Przedsiębiorcy mogą wymienione towary opatrzyć ceną na etykietach (przywieszkach) trwale związanych z tymi towarami, cennikach, katalogach czy też ekranach monitorów.

Przedsiębiorcy zostali zobowiązani do dnia 31 marca 2003 roku dostosować dotychczasowe sposoby informowania o cenach towarów i usług do wymagań wynikających z w/w rozporządzenia.

cena - wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę; w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym,

cena jednostkowa towaru (usługi) - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów a miarach.

Opracowała Irena Rąpała
Powiatowy Rzecznik Konsumentów
Starostwo Powiatowe w Brzozowie
ul. Armii Krajowej 1, pok. nr 60
tel. (0...13) 43-32 6-45

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

PROBLEMATYKA INTERGRACJI
EUROPEJSKIEJ W I LO W BRZOSZOWIE

W dniu 12 lutego br. w I Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Kazimierza Wielkiego w Brzozowie odbyło się interesujące spotkanie młodzieży z Dyrektorem Biura Integracji Europejskiej Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie – Jarosławem Reczkiem na temat integracji Polski z Unią Europejską.

W swoim wystąpieniu Dyrektor – J. Reczek przybliżył młodzieży problematykę integracji europejskiej, w sposób przekonujący mówił o korzyściach, jakich może oczekiwać nasz kraj po wstąpieniu do Unii Europejskiej, szeroko i wyczerpująco odpowiadał na liczne pytania uczniów, dotyczące nie tylko korzyści, ale i też zagrożeń dla Polski z powodu akcesu do Unii.

Zaangażowanie uczniów w czasie spotkania, formułowane przez nich pytania, które dawały im równocześnie możliwość zaprezentowania własnych

poglądów na temat integracji europejskiej, były wyrazem żywego zainteresowania młodzieży omawianym tematem, potwierdziły zarazem sensowność organizowania tego typu form pracy z młodzieżą. Spotkanie pogłębiło wiedzę uczniów o Unii Europejskiej, umocniło niewątpliwie też ich świadomość o potrzebie integracji Polski ze Zjednoczoną Europą.

Nadmienić należy, że problematyka europejska zajmuje ważne miejsce w programie edukacyjnym I LO w Brzozowie. Od września 2001 r. działa w szkole Szkolny Klub Europejski, którego celem jest m.in. upowszechnianie wiedzy na temat Europy i Unii Europejskiej oraz zainteresowanie problematyką integracji jak największej liczby uczniów. Klub może poszczycić się w swojej działalności znaczącymi dokonaniami, spośród których wymienić należy przede wszystkim nawiązanie

kontaktu z Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej w Warszawie oraz Biurem Integracji Europejskiej UW w Rzeszowie, czego najlepszym potwierdzeniem było wspomniane wyżej spotkanie z Dyrektorem Biura – Jarosławem Reczkiem. Dzięki spotkaniu wzbogaciła się również o podarowane Klubowi przez Dyrektora materiały informacyjne biblioteczka Klubu, funkcjonująca w szkolnej bibliotece pod nazwą „Kącik europejski”. Członkowie SKE zadeklarowali udział w programie edukacyjnym UKIE – „Moja szkoła w Unii Europejskiej”, zamierzają też – w ramach akcji „Młodzi głosują” – przeprowadzić wewnątrzszkolne referendum na temat przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w bieżącym roku szkolnym została w I LO w Brzozowie utworzona pierwsza klasa o profilu „Edukacja europejska”. Wszyscy jej uczniowie są członkami SKE. Opiekunem jest Magdalena Korfanty – nauczycielka historii.

Opracowała: Mieczysława Trzeźniowska

Maria Bułdys wraz z Dyrektorem ZSB - Janem Prejsnarem i opiekunem - Teresą Florczak

22 lutego 2003. w Rzeszowie przeprowadzone zostały Zawody Okręgowe XVI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych. Zespół Szkół Budowlanych im. Tadeusza Kościuszki reprezentowali następujący uczniowie:

1. Maria Bułdys
2. Mateusz Chmiel
3. Łukasz Obłój
4. Wojciech Potoczny
5. Damian Futyma

Uczennica Zespołu Szkół Budowlanych
w finale centralnym

W sali posiedzeń Rady Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej 13 marca br. odbyło się podsumowanie wyników olimpiady i wręczenie nagród oraz dyplomów. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele Władz Politechniki Rzeszowskiej. Wśród sześciu nagrodzonych uczniów znalazła się Maria Bułdys z Zespołu Szkół Budowlanych w Brzozowie.

Otrzymała pamiątkowy dyplom, zestaw poradników do budownictwa oraz indeks na Wydział Budownictwa Politechniki Rzeszowskiej. Jednak największym sukcesem jest zakwalifikowanie się uczennicy do etapu centralnego XVI Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych.

Turniejowe zmagania odbędą się w dniu 28.03.2003r. w Szczecinie, gdzie Maria Bułdys będzie reprezentować województwo podkarpackie wraz z pięcioma kolegami z innych szkół średnich. Na zawody centralne uczennica pojedzie z opiekunem Teresą Florczak.

Olbryzmie gratulacje dla uczennicy, opiekuna i nauczycieli przedmiotów zawodowych. Jest to wspaniała promocja szkoły i powiatu. Życzymy powodzenia !!

Wręczenie indeksu przez władze Politechniki Rzeszowskiej

Opracował: Jan Prejsnar

Egzaminy zawodowe w Zespole Szkół Budowlanych w Brzozowie

Egzamin z nauki zawodu i przygotowania zawodowego był wewnętrznym egzaminem szkolnym. Na jego podstawie szkoła potwierdzała uzyskanie przez absolwenta tytułu technika lub robotnika wykwalifikowanego w danym zawodzie.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2001r. oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 5 grudnia 2002 r. zmieniające „rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych” wprowadza bardzo istotne zmiany.

Najbardziej zasadnicza zmiana polega na tym, że **egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe będzie egzaminem zewnętrznym**, przeprowadzanym przez Komisję Okręgową.

Będą go zdawać absolwenci szkół: ponadgimnazjalnych zasadniczych szkół zawodowych, techników, techników uzupełniających i szkół policealnych.

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna przeprowadzać będzie egzamin dwa razy w roku :

1/ dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych oraz szkół policealnych – w następnym tygodniu po zakończeniu zajęć dydaktyczno – wychowawczych,

2/ dla absolwentów techników i techników uzupełniających – w następnym tygodniu po zakończeniu egzaminu maturalnego.

Egzamin zawodowy będzie formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu, określonych w standardach wymagań, będących podstawą przeprowadzenia egzaminu. Będzie on przeprowadzany w dwóch etapach: pisemnym i praktycznym.

Etap pisemny będzie miał formę dwuczęściowego testu. Zdający rozwiązywał będzie:

1/ w części pierwszej - zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności właściwe dla kwalifikacji w danym zawodzie,

2/ w części drugiej - zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności związane z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Etap praktyczny polegał będzie na wykonaniu wylosowanego zadania egzaminacyjnego sprawdzającego praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w danym zawodzie.

Pierwszy zewnętrzny egzamin zawodowy przeprowadzony zostanie w czerwcu 2004 r. dla absolwentów Zasadniczej Szkoły Zawodowej o 2 – letnim cyklu kształcenia. Uczniowie Zespołu Szkół Budowlanych im. Tadeusza Kościuszki w Brzozowie uczący się w zawodzie „posadzkarz” jako pierwsi przystąpią do tego egzaminu.

Remont Warsztatów Szkolnych ZSB zapoczątkowany w listopadzie 2001r. miał na celu dostosowanie istniejących pomieszczeń do warunków koniecznych dla kształcenia w zawodach: posadzkarz, murarz, monter instalacji i urządzeń sanitarnych. Mimo niewielkich środków na materiały, w ramach zajęć praktycznych przygotowano 4 pracownie do prowadzenia zajęć praktycznych i spawalnię. Przygotowano część socjalno-sanitarną. Całość prac wykonała młodzież w ramach zajęć praktycznych. Niewielkie środki na materiały dały możliwość przeprowadzenia remontu, na który w budżecie nie było środków.

Wykonanie instalacji elektrycznej za kwotę 34.200 zł. spowodowało, że wyremontowane pomieszczenia są wykorzystywane do prowadzenia zajęć od drugiego semestru.

Praktyczne przygotowanie uczniów do egzaminu zawodowego jest bardzo ważne, bowiem, aby zdać egzamin, uczeń musi uzyskać co najmniej 75 % punktów z części praktycznej (z teoretycznej co najmniej po 50 % z każdej części).

Nieliczne są egzaminy, do zdania których trzeba przekroczyć tak wysoki próg punktowy.

Na pewno jest to spowodowane tym, że chcemy, aby każdy z uczniów był doskonałym fachowcem. Czy jednak można być nim bezpośrednio po szkole? Aby zostać „mistrzem”, trzeba ćwiczyć, ćwiczyć,... Z własnego doświadczenia wiemy, że nawet studia nie do końca nas przygotowały do pracy.

Pracownia instalacyjna

Egzamin zewnętrzny przeprowadzać będą szkoły lub placówki np. CKP, które uzyskają upoważnienia od Dyrektora Komisji Okręgowej.

Aby uzyskać upoważnienie, szkoła lub placówka musi spełnić następujące wymagania:

1/ posiadać warunki do przeprowadzenia egzaminu pisemnego i praktycznego,

2/ zapewniać warunki techniczne, w tym wyposażenie stanowisk do wykonywania zadań egzaminacyjnych zgodnie ze standardami wymagań ustalonymi oddzielnymi przepisami,

3/ zapewniać warunki do samodzielnego wykonania zadań egzaminacyjnych przez zdających, z uwzględnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy, oraz warunki socjalne,

4/ zapewniać absolwentom przystąpienie do egzaminu zawodowego w warunkach i formie dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych,

5/ zapewniać zdającym pierwszą pomoc przedmedyczną.

Pracownia posadzkarska

Zespół Szkół Budowlanych im. Tadeusza Kościuszki ubiegać się będzie o uzyskanie upoważnienia

do przeprowadzenia egzaminów w zawodach: posadzkarz i murarz. Aktualnie trwają prace przygotowujące salę do przeprowadzania egzaminów w zawodzie posadzkarz.

Czynione są wszelkie zabiegi, aby spełnić wszystkie wymagania i uzyskać upoważnienie. Jednak przy niewielkich środkach budżetowych bardzo trudno będzie uzyskać wszystkie kryteria, zwłaszcza w zakresie wyposażenia.

Możliwość przeprowadzania egzaminów spowodowałaby, że młodzież bez większych kosztów zdawałaby je we własnej szkole, nie musiałaby wyjeżdżać i ponosić kosztów przejazdów oraz

zakwaterowania. Nie bez znaczenia jest fakt, że część nauczycieli ZSB spełniałaby funkcje egzaminatorów. Również przyjeżdżający do Brzozowa uczniowie z innych szkół korzystaliby z wyżywienia i zakwaterowania w internacie ZSB, co przy zmniejszającej się liczbie dzieci i młodzieży dawałoby możliwość utrzymania zatrudnienia w tej placówce.

Przygotowanie zewnętrznego egzaminu zawodowego wymagać będzie znacznych nakładów finansowych z budżetu państwa, ale są one konieczne, aby móc wdrażać kolejny etap reformy szkolnictwa zawodowego.

Opracował: Jan Prejsnar

Rejonowy Konkurs Wiedzy o Obronie Cywilnej w ZSE

Współczesne społeczeństwo, doceniając rolę świadomości człowieka jako jednostki społecznej, coraz większy nacisk kładzie na funkcjonujący obecnie system edukacji dla bezpieczeństwa. Powodem tej ewolucji edukacyjnej jest eskalowanie szkodliwych społecznie zachowań ludności, występujących w obliczu sytuacji kryzysowej. Do specyficznych postaw zachowawczych można zaliczyć malejące poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości, brak wiary w sprawiedliwość, słabnącą wolę życia oraz przekonanie o beznadziejności sytuacji i bezskuteczności podejmowania działań ratowniczych czy naprawczych.

Wykonywanie PPŻ na fantomie medycznym

Ze społecznego punktu widzenia pożądany poziom świadomości wyraża się zdolnością człowieka do przewidywania następstw długiego procesu zmian czynionych w naturze świata, odpowiedzialnością za rzeczywistość oraz umiejętnością kreatywnego działania praktycznego, zgodnego z interesem społecznym. Edukacja dla bezpieczeństwa czy przysposobienie obronne to przedmioty nauczania cechujące się dużą interdyscyplinarnością, mocowane na celach i zadaniach wielu uznanych społecznie

organizacji, takich jak: Obrona Cywilna, Polski Czerwony Krzyż, Straż Pożarna czy Policja. Jednak sprawne funkcjonowanie wymienionych organizacji uzależnione jest w dużej mierze od społecznego poznania, zrozumienia i przyjęcia idei istnienia tych organizacji przez młode pokolenia. Bardzo dobrym poligonem sprawdzającym osiągnięcia młodzieży w zakresie wiadomości i umiejętności oraz zbliżającym młodego człowieka do humanitarnych idei obrony cywilnej i postaw obronnych są olimpiady, mistrzostwa i konkursy przedmiotowe.

14 marca 2003 r. w Zespole Szkół Ekonomicznych w Brzozowie został zorganizowany i przeprowadzony Rejonowy Konkurs Wiedzy o Obronie Cywilnej. Konkurs ten zaszczytlili swoją obecnością: Naczelnik Wydziału Porządku Publicznego, Bezpieczeństwa, Obronności i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Brzozowie - Janusz Pańko oraz st. wiz. ds. obronnych Kuratorium Oświaty w Rzeszowie - Waldemar Stahl. Zakres tematyczny konkursu obejmował treści i umiejętności określone w podstawie programowej i programie nauczania przysposobienia obronnego oraz opracowaniach zawartych w podręcznikach do przysposobienia obronnego czy publikacjach zamieszczonych w ogólnopolskim dwumiesięczniku „Edukacja dla bezpieczeństwa” i miesięczniku „Przegląd Obrony

Robert Gaździk z ZSE na ognisku zakładania maski przeciwgazowej

Cywilnej” oraz poradniku „Edukacja Obronna”, wydawanego przez nauczycieli PO województwa podkarpackiego. W etapie rejonowym konkursu uczestniczyło 17 uczniów z terenu byłego województwa krośnieńskiego, którzy rozwiązywali test wiadomości złożony z 30 pytań. Ponadto mieli do wykonania następujące zadania praktyczne:

- wykonanie Podstawowych Czynności Podtrzymujących Życie (PPŻ) na fantomie medycznym,
- posługiwanie się indywidualnym środkiem ochrony dróg oddechowych,
- ułożenie poszkodowanego w pozycji bocznej ustalonej (bezpiecznej).

Laureaci finału wojewódzkiego

Należy stwierdzić, że rywalizacja w tegorocznych eliminacjach do finału wojewódzkiego była szczególnie wyrównana, a poziom przygotowania uczestników bardzo wysoki. Warto podkreślić również fakt, że szczególnie dobrze wypadła Urszula Starzak, uczennica Zespołu Szkół Ekonomicznych w Brzozowie, która zajęła pierwsze miejsce osiągając wynik o 0,5 pkt. niższy od maksymalnego. Do finału wojewódzkiego mogło awansować tylko siedmiu uczestników konkursu. Wśród nich znaleźli się: Urszula Starzak - ZSE w Brzozowie, Paulina Jakubowicz - ZSP Nr 1 w Krośnie, Witold Adam - ZSP nr 4 w Krośnie, Małgorzata Szybiak - ZSP nr 4 w Krośnie, Robert Gaździk - ZSE w Brzozowie, Przemysław Barczętewicz - I LO w Krośnie, Łukasz Kafel - I LO w Krośnie.

Rejonowy Konkurs Wiedzy o Obronie Cywilnej został zakończony rozdaniem ufundowanych przez Starostwo Powiatowe w Brzozowie i Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Brzozowie pamiątkowych dyplomów, pucharów oraz nagród rzeczowych.

Opracował: Bogusław Lidwin

„Te studia nie tylko przygotowują nas do pracy w zawodzie, ale także pomagają nam w życiu...”

Brzów od trzech lat jest miastem studenckim, a to za sprawą funkcjonującego tu od roku akademickiego 1999/2000 Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego. Jak nas poinformował dr Ryszard Pęczkowski – Rektor w/w Wydziału, obecnie w Brzozowie w systemie dziennym na trzech latach pedagogiki łącznie uczy się 174 studentów. Kształcą się oni w ramach dwóch specjalizacji – pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i psychoprofilaktyka. Rodzaj specjalizacji studenci wybierają na drugim roku studiów. Władze dziekańskie oraz Dyrekcja Instytutu Pedagogiki w Rzeszowie zgodnie podkreślają sprzyjające warunki, w jakich realizowane są zajęcia dydaktyczne oraz niepowtarzalny klimat studiów w Brzozowie. O wypowiedź na temat brzozowskiego Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego poprosiliśmy studentów trzeciego roku pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej.

M.P.: Niedawno minęła sesja, jakie wrażenia pozostawiła?

S.: Przyjemne, wszystkie egzaminy pozdawaliśmy w pierwszym terminie.

M.P. Co skłoniło Was do studiowania na tej uczelni i właśnie tu w Brzozowie?

S.: Do studiowania tutaj skłoniła nas przede wszystkim bliskość uczelni. Wiadomo, że nie wszyscy mogą sobie pozwolić na to, żeby dojeżdżać np. do Rzeszowa, czy Krakowa. Studiując tutaj płacimy tylko za bilet miesięczny i możemy sobie pozwolić na różne inne wydatki. W Brzozowie więc studiuje przede wszystkim ze względów finansowych, dlatego, że

uczelnia znajduje się blisko miejsca zamieszkania.

M.P.: Podejrzewam, że nie bez znaczenia był również kierunek studiów, jaki wybraлиście.

S.: Tak, większość z nas od zawsze chciała studiować na WSP. Pedagogika zawsze nas pociągała, podobała nam się praca z dziećmi, dlatego też wybraliśmy specjalizację pedagogika opiekuńczo-wychowawcza. Studia te nie tylko przygotowują nas do pracy w zawodzie, ale pomagają nam w życiu, w środowisku, w którym żyjemy i mieszkamy, ze zdobytej wiedzy będziemy mogli skorzystać w przyszłości, podczas wychowy-

Zajęcia z informatyki prowadzone przez dr Martę Wrońską

wania własnych dzieci. Część osób, która nie była przekonana do tego kierunku z czasem, dzięki ciekawym wykładom, znalazła tu własne powołanie. Zrozumiała, że wiadomości tutaj zdobyte przydadzą się i warto temu poświęcić czas. Dowodem na to są organizowane co roku Olimpiady integracyjne dla osób niepełnosprawnych. W tym roku odbędzie się III taka olimpiada. Trzeba sobie uświadomić, że osoby niepełnosprawne nie muszą być zamknięte w specjalnych ośrodkach. Dlatego wychodzimy z nimi na ulice i mamy nadzieję, że przez takie integracyjne spotkania zostaną zauważone przez innych ludzi. Jest to takie praktyczne odzwierciedlenie tego, co teoretycznie poznajemy na uczelni.

M.P.: Jak z perspektywy trzech lat oceniacie klimat, atmosferę i poziom studiów w Brzozowie?

S.: Jesteśmy tutaj jedną, wielką rodziną, mniejsze środowisko powoduje, że wszyscy się znają i przez to panuje miła i sympatyczna atmosfera, nawet niektórzy wykładowcy znają nasze imiona. Poziom nauczania niczym się nie różni od studiów w Rzeszowie. Mamy tych samych wykładowców, taki sam tok nauczania, takie same wymagania. Trudniej jest nam natomiast pod względem przygotowania do egzaminów, ponieważ nie mamy takiego dostępu do książek i w miarę dobrze zaopatrzonych bibliotek.

Naszym atutem jest piękna uczelnia - zadbane, kolorowa, radosna. Ważne jest również i to, że cała administracja i obsługa w dziekanacie jest bardzo miła i bez problemów możemy załatwić każdą sprawę.

Studentki trzeciego roku pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej

M.P.: Niektórzy waszą uczelnię nazywają złośliwie „brzozowską szkołką”. Czy czujecie się przez to gorsze w stosunku do tych studentów, którzy uczą się w Rzeszowie.

S.: Nie czujemy się gorsze, lecz przez niektórych wyraźnie jesteśmy dyskryminowane, a przecież nie powinno tak być. Porównujemy nasze notatki z notatkami koleżanek studiujących na tym samym kierunku w Rzeszowie i nie widzimy różnic. W Brzozowie może nie mamy takiego życia akademickiego, ale tak samo spotykamy się, robimy jakieś imprezy studenckie. U nas większa część roku, 79% studentów ma stypendium naukowe przy tych samych wykładowcach i stopniu trudności. To też świadczy o tym, nie że my mamy źle, ale o tym że my się po prostu uczymy. Mniej czasu przeznaczamy na życie towarzyskie, ale za to procentuje to w wynikach naukowych.

Możemy się przecież spotykać ze znajomymi w różnych klubach, barach, których powstaje coraz więcej, zapraszać na dyskoteki, czy koncerty. Nam tutaj naprawdę niczego nie brakuje. Sami organizujemy różne imprezy np. andrzejki, ostatki. W najbliższym czasie zamierzamy otworzyć klub studencki.

M.P.: Co należałoby zmienić na Waszej uczelni?

S.: Przede wszystkim należałoby utworzyć dobrze zaopatrzoną bibliotekę.

M.P.: Czy macie już konkretne plany na przyszłość?

Zdajemy sobie sprawę, że po ukończeniu studiów będzie nam ciężko znaleźć pracę, jak zresztą po każdym innym kierunku. Być może, czasy się zmienią i będziemy mogli pracować w wymarzonej zawodzie.

M.P.: Mam nadzieję, że Wasze plany zrealizują się, czego Wam szczerze życzę i dziękuję za rozmowę.

Opracowała: Magdalena Piławska

ZARZĄD DRÓG POWIATOWYCH W BRZOSZOWIE

Wiosna na drogach powiatu brzoszowskiego

Dobiegająca końca zima, choć może nie tak śnieżna jak poprzednie, spowodowała duże wydatki na utrzymanie dróg powiatu brzoszowskiego.

Od rozpoczęcia akcji zimowej Zarząd Dróg Powiatowych w Brzoszowie do tego celu wykorzystał około 100 m³ piasku, 500 m³ żużla, rozwożonego przy pomocy trzech pługopiaskarek i sprzętu pomocniczego, tj. dwóch koparko-ładowarek. Zapasy materiałów uszorstniających, zgroma-

zione przed zimą gwałtownie się skurczyły i w związku z tym zmuszeni byliśmy rozpiścić przetarg na dostawę 800 m³ żużla, który obecnie jest sukcesywnie dostarczany.

W ostatnim czasie prowadzone są prace przy wycince drzew w pasie drogowym w miejscach szczególnego zagrożenia i zagęszczenia. Pozyskany z tej wycinki materiał drzewny zostanie przeznaczony do przetarcia w lokalnych

tartakach i do dalszego wykorzystania przy remontach mostów drewnianych (ich podkładów i poręczy). Przewidujemy pozyskać w ten sposób około 40 m³ tarcicy.

W przygotowaniu są oznakowania związane z ograniczeniem nośności dróg przed wiosennymi przełomami.

Opracował:
Kazimierz Tympalski
Janusz Szuber

Zasady przyznawania dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

Osoby niepełnosprawne mogą otrzymać dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ze środków PFRON jeden raz w roku kalendarzowym, czyli w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia (ważna jest data rozpoczęcia turnusu).

Wysokość przyznanego dofinansowania kosztu uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w turnusie obliczana jest od przeciętnego wynagrodzenia co kwartał i wynosi (stan na dzień 14. 03. 2003 r.)

- I grupa inwalidzka	- 27 % - 600,86 zł
- dziecko i młodzież do 16 roku życia	- 27 % - 600,86 zł
- II grupa inwalidzka	- 25 % - 556,35 zł
- III grupa inwalidzka	- 23 % - 511,84 zł
- opiekun	- 18 % - 400,57 zł

Osobom ubiegającym się o dofinansowanie udostępniamy oferty przesłane do **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzoszowie ul. 3 Maja 43** zawierające informacje dotyczące terminów, miejscowości, ceny turnusów, standardów świadczonych usług.

Osoby zainteresowane dofinansowaniem otrzymują też do wglądu „Rejestr ośrodków uprawnionych do organizowania turnusów rehabilitacyjnych lub przyjmowania grup turnusowych przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych” prowadzony przez Pełnomocnika Rządu

do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Rejestr szczegółowy informuje o ośrodkach z całej Polski – zawiera adresy, numery telefonów, jak również kody dysfunkcji z którymi ośrodek może przyjąć osoby niepełnosprawne.

Decyzje o wyborze miejsca podejmuje sama osoba niepełnosprawna.

Wnioski osób niepełnosprawnych o uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych z dofinansowania ze środków PFRON należy składać w terminie do 10 dnia miesiąca rozpoczynającego kwartał, a rozpatrywane są przez PCPR w terminie 30 dni od daty ich złożenia. Następnie PCPR podejmuje decyzję w sprawie dofinansowania do uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w turnusie rehabilitacyjnym. Na podstawie decyzji o przyznaniu dofinansowania PCPR przekazuje środki na konto organizowania turnusu.

Należy podkreślić, że dla wielu osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych jest jedyną szansą na wyjście z izolacji. Dotyczy to głównie osób, które z ważnych powodów – nie opuszczają własnego domu. Pobyt na turnusie, chociaż zazwyczaj trwa nie dłużej niż 14 dni jest wielką szansą dla tych osób.

Opracowała: Małgorzata Herbut
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Brzoszowie

„Miej serce i patrz sercem,
pomagając innym pomagasz sobie”

Zarząd Polskiego Związku Niewidomych, Koło Powiatowe w Brzoszowie składa serdeczne podziękowanie darczyńcom za pomoc w przygotowaniu Spotkania opłatkowego w 2003 r.

Szczególne podziękowanie kieruje do: Sekretarz Gminy Brzoszów – Danuty Gwizdały, Wójta Gminy Dydnia – J. F. Adamskiego, a także firm: Andrzeja Bieńczyka - Eleo-Budmax, Wacława Raczyńskiego - Geo-Map, G i A. Wójtowiczów - Gran-Pik, Wacława Bieńczyka - Wyroby cukiernicze oraz Andrzeja Błaża za usługi samochodowe i kserograficzne.
Zarząd Koła dziękuje również kucharkom z Internatu ZSB w Brzoszowie za przygotowanie posiłku, a także paniom z obsługi: Lidii i Barbarze Krackowskim oraz Zofii Noch.

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Rynek 9, 36-200 Brzozów

tel. (0-13) 43-421-37, (0-13) 43-421-49, fax. (0-13) 43-421-48

Zmiany w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu

Ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu doczekała się kolejnej nowelizacji. Najważniejsze zmiany, które weszły w życie 6 lutego br., to:

1. Rozszerzenie definicji bezrobotnego absolwenta i wprowadzenie możliwości skierowania na staż – absolwentów, którzy zarejestrowali się w urzędzie pracy po raz drugi. Do tej pory z osobami takimi mogły być jedynie zawierane umowy absolwenckie.
2. Rozszerzenie definicji „kosztów szkolenia” o możliwość finansowania z FP kosztów egzaminów umożliwiających uzyskanie uprawnień zawodowych (certyfikatów lub tytułów zawodowych) skierowanych na szkolenie bezrobotnych.
3. Wyłączenie od dochodów uzyskiwanych przez osoby bezrobotne, od których wysokości zależy nabycie przez nie prawa do świadczeń – przychodów uzyskiwanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych.
4. Zwiększenie kręgu podmiotów uprawnionych do prowadzenia pośrednictwa pracy oraz wprowadzono agencje pracy czasowej i doradztwa personalnego.
5. Włączenie samorządów gmin do podmiotów współdziałających w zakresie realizacji zadań na rzecz zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu.
6. Poszerzenie kompetencji samorządu województwa o:
 - ustalanie dla samorządów powiatowych, według kryteriów określonych przez sejmik województwa - kwot środków FP na finansowanie programów na rzecz aktywnego przeciwdziałania bezrobociu,
 - określanie po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności – wykazu zawodów, za które może być dokonana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego,
 - programowanie i realizację projektów finansowanych z europejskich funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych.
7. Jedną z najważniejszych zmian dotyczy możliwości skierowania bezrobotnych, którzy ukończyli 53 lata – kobiety i 58 lat – mężczyźni, z którym rozwiązane stosunku pracy w ostatnim zakładzie pracy nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy do wykonywania pracy w ramach prac interwencyjnych przez okres do 24 miesięcy. Umożliwiono również tym osobom, które zakończyły okres zatrudnienia (po spełnieniu innych warunków określonych

w ustawie) przyznanie świadczenia przedemerytalnego.

8. Przywrócenie uzyskania prawa do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego na zasadach obowiązujących w dniu 31.12.2001 r., ale tylko tym osobom bezrobotnym, którzy zarejestrowali się w urzędzie pracy w okresie od 1 stycznia 2002 r. do dnia 12 stycznia 2002 r. i spełnili warunki do ich nabycia.
9. Obniżenie maksymalnej wysokości refundacji jako przysługująca organizatorom robót publicznych za zatrudnionych przez nich bezrobotnych.
10. Istotna zmiana dotyczy również osób, które powracają do rejestru bezrobotnych po pracach interwencyjnych i robotach publicznych – okres pobierania zasiłku przez te osoby ulega skróceniu o okres zatrudnienia w ramach tych prac.
11. Ograniczenie możliwości skorzystania ze stypendium przyznawanego bezrobotnym, którzy po utracie statusu absolwenta, w okresie 6 miesięcy podjęli dalszą naukę w systemie wieczorowym lub zaocznym. Stypendium takie przysługiwać będzie uprawnionym osobom pod warunkiem nie przekroczenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie w rozumieniu przepisów ustawy o pomocy społecznej, uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.
12. Za wykroczenia przeciwko przepisom ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu - określono minimalną stawkę kary grzywny jakiej podlegają pracodawcy nie powiadamiający urzędu pracy o zatrudnieniu osób bezrobotnych oraz sami bezrobotni, którzy nie dopełnili tego obowiązku – w przypadku przedsiębiorców wynosi ona minimum 3000 zł, a w przypadku bezrobotnych minimum 500 zł. Minimum 3000 zł zapłaci również pracodawca zatrudniający cudzoziemców bez wymaganego zezwolenia. Takim samym sankcjom podlegają pracodawcy nie dopełniający obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy lub nie opłacający ich w przewidzianym przepisami terminie.
13. Zmienia się również zasady organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych. Minister właściwy do spraw pracy określi w drodze rozporządzenia szczegółowy sposób i tryb ich organizowania mając na uwadze: wskazanie podmiotów uprawnionych do ich organizowania oraz wskazanie preferencji przy kierowaniu osób bezrobotnych do tych prac.

Zmiany w tej ustawie weszły w życie dopiero 6 lutego br., a nie jak to miało miejsce do tej pory w przypadkach wprowadzania istotnych zmian do ustawy – 1 stycznia danego roku.

Opracowała: Małgorzata Matelowska

Z-ca Kierownika PUP w Brzozowie

Oferty pracy jakimi dysponuje PUP w Brzozowie na dzień 27. 03. 2003 r.

1. Nauczyciel j. angielskiego
2. Psycholog
3. Kierownik sklepu samoobsługowego
4. Hutnik - dmuchacz szkła
5. Robotnik ogólnobudowlany

6. Palacz c.o. - uprawnienia na kotły 0,07 MPa, 2000 KW
7. Operator wózka widłowego
8. Technolog odzieżowy
9. Inżynier ochrony środowiska - absolwent

POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA W BRZOSOWIE

ul. Moniuszki 17, 36-200 Brzozów tel./fax. (0...13) 43-414-59

Przypomnijmy o grypie

Grypa jest ostrą chorobą zakaźną wywoływaną przez wiele typów wirusów grypy z rodziny Orthomyxoviridae.

W czasie bezpośredniego kontaktu z osobą zarażoną, wirus jest przenoszony przez wdychanie mikroskopijnych kropelek wydzieliny z dróg oddechowych.

Najwyższą zakaźność wykazuje chory w objawowym okresie infekcji. Okres wylegania choroby od momentu zakażenia wynosi od kilku do 48 godzin.

Kliniczny obraz grypy obejmuje: gorączkę nawet powyżej 39°C trwającą 1-2 dni, dreszcze, bóle głowy, stawów, mięśni, znaczne osłabienie, zajęcie układu oddechowego objawiające się kichaniem, zapaleniem błony śluzowej nosa, bóle gardła, suchy napadowy kaszel, poczucie ogólnego rozbicia.

Przebieg choroby jest zależny od zjadliwości wirusa, a także od wielu czynników indywidualnych (stan odporności, wiek, inne przebyte choroby).

Wirusy grypy rozmnażają się w drogach oddechowych, powodując uszkodzenie nabłonka i otwierają drogę bakteriom chorobotwórczym.

W przebiegu grypy występować

też może wiele powikłań, świadczących o uszkodzeniu innych narządów: układu nerwowego, mięśni i stawów, niektórych narządów wewnętrznych.

Grypa, jak zresztą inne choroby wirusowe, jest szczególnie niebezpieczna dla kobiet w ciąży.

Nie wyleczona grypa, o ile dotyczy ludzi z osłabioną odpornością, może spowodować bardzo poważne komplikacje pogrypowe, które niejednokrotnie kończą się nawet śmiercią.

Zgodnie z danymi WHO na świecie umiera z powodu grypy od 10 do 40 tys. ludzi.

Jedyną i skuteczną metodą walki z gripą są szczepienia ochronne. Zgodnie z wymogami WHO stwierdza się celowość corocznych szczepień osób z tzw. grup wysokiego ryzyka. Należą do nich osoby powyżej 65 roku życia, dorośli i dzieci z chorobami przewlekłymi, szczególnie układu oddechowego, krążenia, chorobami nerek, osoby z uszkodzonym lub osłabionym układem odpornościowym, włączając do tej grupy osoby z AIDS i w trakcie leczenia, pacjenci z nowotworami, chorzy na cukrzycę, astmę.

Ze wskazań epidemiologicznych zaleca się szczepienia osobom mającym w pracy styczność z innymi ludźmi, np. w domach dla przewlekle chorych, domach pomocy społecznej, przedszkolach, pracownikom służby zdrowia, handlu, komunikacji, osobom narażonym na duże zmiany temperatury ze względu na wykonywany zawód, np. budowlańcy, wojsko, policja.

Szczepienia przeciw grypowe osób podwyższonego ryzyka zachorowania, są skuteczną metodą zapobiegania tej chorobie, a przede wszystkim groźnym powikłaniom jakie ona wywołuje.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Brzozowie na ogólną liczbę mieszkańców 67.319, w miesiącu lutym 2003 r. zarejestrowała: 955 zachorowań na gripę, w tym: 798 dzieci w wieku 0-14 lat i 157 osób dorosłych, natomiast w miesiącu marcu: od 1-15 marca 1428 zachorowań, w tym dzieci od 0-14 lat 905, a dorosłych 523 osoby.

Opracował: Janusz Kindelski
Dyrektor Powiatowej Stacji
Sanitarno-Epidemiologicznej
w Brzozowie

TOKSOPLAZMOZA – INWAZYJNA CHOROBA ODZWIERZĘCA

Toksoplazmoza – jedna z najczęstszych chorób pierwotniaków człowieka o charakterze odzwierzęcym jest szczególnie niebezpieczna w postaci wrodzonej i u osób z osłabioną odpornością. Czynnikiem wywołującym jest pierwotniak *Toxoplasma gondii* występujący w różnych postaciach inwazyjnych. Według danych WHO (Światowej Organizacji Zdrowia) zarażenie dotyczy trzeciej części ludności świata. W Polsce rozpowszechnienie pierwotniaka u ludzi, określone na podstawie badań serologicznych obejmuje od 25% do 60% populacji. Odsetek ten wzrasta wraz z wiekiem człowieka.

Toksoplazmoza występuje częściej wśród pracowników rolnictwa i dotyka częściej kobiety. Jednocześnie pierwotniak ten powszechnie występuje u wielu gatunków zwierząt. Fakt przebycia zakażenia stwierdzono u 25% bydła, 80% owiec, 8-95% świń, 25% psów oraz do 81% u kotów.

Choroba przenosić się może pomiędzy różnymi gatunkami zwierząt, pomiędzy zwierzętami a człowiekiem, jak również z człowieka na człowieka (zakażenie płodu w czasie ciąży). Wszystkie z form rozwojowych pierwotniaka zdolne są do wywołania zakażenia. Najczęstszym źródłem toksoplazmy jest kot domowy, który jest żywicielem ostatecznym, czyli takim w którego organizmie dochodzi do namnożenia się pierwotniaka. To właśnie w nabłonku jelitowym kota powstają oocysty – formy przetrwalnikowe, które następnie wraz z kałem wydalone są do środowiska. Stąd też bardzo częstym źródłem zakażenia jest ziemia i piasek z kocimi odchodami. W przypadku dzieci jest to bardzo częsta droga zakażenia. Widok dzieci bawiących się w piasku i równocześnie jedzących np. ciastko nie należy do rzadkości. Dorośli opiekunowie zapominają o tym, że to właśnie piasek jest ulubionym miejscem załatwiania potrzeb

fizjologicznych dla kotów. W odróżnieniu od dzieci osoby dorosłe najczęściej zarażają się toksoplazmą poprzez zjedzenie surowych (tatar) lub półsurowych potraw mięsnych – niedogotowana, niedowędzona wieprzowina, wołowina, baranina. Ze względu na szerokie rozpowszechnienie pierwotniaka w środowisku zewnętrznym zanieczyszczony pokarm i woda wydają się być najczęstszą przyczyną zakażenia.

Żywicielami pośrednimi dla *Toxoplasma gondi* mogą być obok człowieka wszystkie ssaki, a także ptaki i gady. W organizmie tych zwierząt nie dochodzi jak w przypadku kota do namnażania się pierwotniaka lecz do tworzenia w różnych narządach cyst. Cysty te również są postaciami zakaźnymi, głównie dla zwierząt mięsożernych, w tym także dla kotów jako żywicieli ostatecznych. W odróżnieniu od kotów psy jako żywiele pośredni nie wydają postaci inwazyjnych. Oznacza to, że rola psów w zakażeniu ludzi nie ma żadnego znaczenia. Z reguły przecież ludzie nie jedzą psów, ale wieprzowinę. Stwierdzono, że świnie zarażają się toksoplazmą zjadając cysty pierwotniaka znajdujące się w tkankach małych gryzoni. Choroba przebiega u zwierząt najczęściej bezobjawowo. U bydła przypadki zakażenia w okresie ciąży dotyczą zwykle cieląt martwo urodzonych lub takich, które rodzą się bardzo słabe. Podobnie u owiec inwazja śródmacicza może prowadzić do ronięcia lub rodzenia słabych jagniąt. Sporadycznie obserwuje się ronięcia u ciężarnych loch, objawy niezdolności ruchowej u prosiąt oraz biegunkę i kaszel. U ludzi toksoplazmoza przyjmuje postać nabytą bądź wrodzoną.

Postać nabyta występuje, gdy do zakażenia dochodzi w okresie postnatalnym (po urodzeniu). Pierwotniak lokalizuje się w różnych narządach wywołując w nich odczyny zapalne. Choroba przebiega najczęściej bezobjawowo lub skąpo objawowo lecz kończy się trwałym nosicielstwem pierwotniaka. Tylko w wyjątkowych przypadkach osłabienia odporności może przybrać postać ostrą – zapalenie węzłów chłonnych, płuc, nerek, wątroby, zmiany w oczach. Z powodu jawnej postaci choroby, leczeniu szpitalnemu poddaje się w Polsce co roku ok. 300 osób.

Toksoplazmoza wrodzona występuje jako następstwo zakażenia kobiety w czasie ciąży. Choroba w tej postaci może przybierać różne formy, zależnie od okresu, w którym doszło do zakażenia. Jeśli płód ulega zakażeniu tuż przed porodem u noworodka mogą wystąpić wymioty, biegunka senność, zapalenie siatkówki, objawy nerwowe. Zakażone noworodki często rodzą się martwe. Te urodzone przedwcześnie są słabe i umierają w pierwszych dniach życia. Noworodki, które utrzymują się przy życiu wykazują wady wrodzone i ulegają niedorozwojowi fizycznemu i umysłowemu.

Chcąc uniknąć toksoplazmozy trzeba przede wszystkim przestrzegać podstawowych zasad higieny. Należy unikać spożywania surowych i półsurowych pokarmów mięsnych. Koty chronić przed zarażeniem wykluczając z ich diety surowe mięso, które przed skarmieniem powinno być dokładnie gotowane. Wskazana jest szczególna troska o zachowanie należytych rygorów sanitarnych łącznie z odkażaniem legowisk kotów. Koty trzymane w mieszkaniu nie powinny przebywać w środowisku bezpieczeństwa zwierząt. Kobiety w ciąży powinny zachować **szczególną ostrożność podczas kontaktów z kotami.**

Opracował: lek.wet. Paweł Rosenbeiger
Miejski Inspektorat Weterynarii
ul. Waslebna 6, 38-400 Krosno,
tel. (0...13) 43-696-11

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W BRZOSZOWIE

POLICJA

RADZIMY - UCZYM - PRZESTRZEGAMY
Jak nie stać się ofiarą przestępstwa.
Jak żyć bezpiecznie.

ROCZNA ODPRAWA POLICJI

6 lutego br. odbyła się roczna odprawa w Komendzie Powiatowej Policji w Brzozowie, w której udział wzięli: Dwaj Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Rzeszowie, młodszy inspektor Janusz Ziobro, prokurator rejonowy w Brzozowie Zbigniew Pankowski, Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż, Przewodniczący Rady Powiatu Mieczysław Czupski i Burmistrz Gminy Brzozów Zdzisław Wojdanowski.

I Zastępca Komendanta powiatowego Policji Tadeusz Zięba przedstawił sprawozdanie z wyników i efektów uzyskanych w 2002 r., wskazując na całokształt działań policyjnych, które przyczyniły się do uznania naszego powiatu - najbezpieczniejszym w województwie podkarpackim. Wszyscy, kolejno zabierający głos goście, pozytywnie ocenili pracę brzozowskiej jednostki. Komendant Powiatowy, prowadzący odprawę, wskazał na niedociągnięcia, ale i przyjęte kierunki działań KPP na 2003 r.

Roczna odprawa w Komendzie Powiatowej Policji w Brzozowie

Podsumowując naradę Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji podziękował za dobrą pracę, wskazał, że to także dzięki policjantom z brzozowskiej jednostki województwo podkarpackie zostało uznane najbezpieczniejszym w kraju. Wysoko ocenił pracę Komendy Powiatowej Policji w minionym roku i przekazał zadania, które są priorytetowymi w działaniu policyjnym na 2003 r.

NIE UFAJ KIEROWCY!

W dniu 10 lutego około 9³⁰ w Grabownicy policjanci z brzozowskiej drogówki zatrzymali do kontroli drogową volkswagen golf kierowany przez mieszkańca Sanoka. Siedząca obok kierowcy żona wdała się w dyskusję z kontrolującymi policjantami, żartując między innymi z tego, że teraz to policja ma niesprawne urządzenia do badania stanu trzeźwości

kierowców, gdyż kilka dni wcześniej w jednej z miejscowości, jej mąż był badany na stan trzeźwości kilka razy i za każdym razem urządzenie podawało inny wynik. Policjant zapewnił ją panią, że nasze urządzenia są sprawne i za każdym razem wynik odczytują prawidłowo, a dla potwierdzenia tegoż zbadał kierującego. Okazało się, że małżonek – kierowca jest w stanie nietrzeźwym, wynik badania wynosił 0,72‰ a za 15 minut 0,67‰ alkoholu w wydychanym powietrzu. W tym momencie właśnie zakończyłaby się dalsza jazda, bowiem zatrzymano kierowcę, prawo jazdy, ale żona posiadała uprawnienia do kierowania, była trzeźwa, więc nastąpiła tylko zmiana kierujących.

Przypomnieć warto, iż kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwym jest przestępstwem i sprawca będzie odpowiadał przed sądem. Grozi za to kara grzywny lub pozbawienia wolności do lat dwu. O karze dodatkowej – zakazie prowadzenia pojazdów zadecyduje sąd, warto dodać, że dolna granica tego zakazu wynosi 6 miesięcy.

PRZYGNIOTŁO 5 ŚWIŃ

19 lutego około 11¹⁰ w Niebocku (gm. Dydnia) w trudnych warunkach drogowych – padająca marznąca mżawka i błoto pośniegowe na jezdni – doszło do kolejnej na naszym terenie kolizji drogowej. Jadący od strony Brzozowa mercedes benz omijał stojący na poboczu samochód cinqucento nie zważając, iż z przeciwnej strony jedzie ciężarówka star z przyczepą. Mercedes wymuszając manewr kierowcy starem spowodował, że star chcąc uniknąć zderzenia zjechał na pobocze, a następnie do przydrożnego rowu. W wyniku tego zdarzenia z przewożonych 40 świń 5 zostało zgniecionych przez pozostałe.

Dzięki operatywności policjantów obsługujących te zdarzenie na miejsce szybko skierowano zastępczy pojazd przystosowany do przewozu zwierząt z brzozowskiej masarni.

Nauwagę zasługuje także pomoc właściciela masarni, który na miejsce zdarzenia skierował ponadto pracowników, którzy z kierowcą i konwojentem szybko przeładowali świniaki do drugiego samochodu i transport udał się do Sanoka.

W wyniku tego tylko przez krótki czas miało miejsce ograniczenie płynności ruchu drogowego.

Sprawcę kolizji, kierowcę mercedesa ukarano grzywną w postaci mandatu karnego w wysokości 300 zł.

DWIE KOLIZJE...

W okresie od 1 stycznia br. na drogach powiatu brzozowskiego miało miejsce 33 kolizje drogowe. W większości przypadków powodem było nie upewnienie się

kierującego, czy może bezpiecznie wykonać manewr skrętu w lewo. Drugim powodem nierozważnie wiążącym się z poprzednim jest wyprzedzanie innego lub innych pojazdów bez upewnienia się, czy można wykonać taki manewr, czy poprzedzający nas samochód nie sygnalizuje zamiaru skrętu w lewo, czy nie zjeżdża do osi jezdni, lub czy nie rozpoczął już manewr skręcania. Zdarzenia takie kończą się najczęściej uszkodzeniami pojazdów i mandatami karnymi lub skierowaniem wniosków o ukaranie przez Wydział Grodzki Sądu rejonowego. Tak było w dniu 6 marca br., na terenie powiatu doszło do kolejnych dwu kolizji. O 7¹⁰ mieszkaniec Brzozowa kierujący prywatnym autosanem nie zachował szczególnych środków ostrożności podczas wymijania star i doprowadził do bocznego zderzenia z tym pojazdem, uszkodzeniu uległy oba samochody, sprawcę ukarano grzywną w postaci mandatu karnego w wysokości 100 zł.

Pięć godzin później w Bliznem mieszkaniec Humnisk kierujący man-em wyprzedzając jadącą przed nim tawarię wykonał manewr skrętu w lewo i wjechał wprost pod wyprzedzający go samochód ciężarowy, oba pojazdy uczestniczące w tej kolizji zostały uszkodzone. Na obu uczestników tego zdarzenia sporządzono wnioski o ukaranie przez Wydział Grodzki Sądu Rejonowego.

POŻAR W DOMARADZU

13 marca około 15¹⁵ w Domaradzu na przysiółku „Podlas” zapalił się drewniany dom mieszkalny. Z sześciuosobowej rodziny w tym czasie wewnątrz domu przebywało trzy osoby: 7 letnie dziecko, jego ojciec i matka, (która spała w tym czasie). Według wstępnych relacji ogień wydobywał się z okolic pieca, szybko zajął pomieszczenie kuchenne oraz pozostałą część budynku. Mąż zbudził żonę i wyprowadził z domu dziecko, kobieta jednak nie wyszła, a on ani sąsiedzi, którzy przybiegli na pomoc nie byli już w stanie wejść do płonących pomieszczeń. Pomimo szybkiego przybycia na miejsce Państwowej Straży Pożarnej z Brzozowa i miejscowej OSP, dopiero około 18,30 gaszący pożar strażacy znaleźli zwęglone ciało kobiety. Ojca i przybyłą wkrótce 16 letnią córkę, będących w szoku, karetka pogotowia zabrała do brzozowskiego szpitala.

Czynności wyjaśniające prowadzone są przez KPP Brzozów pod nadzorem Prokuratury Rejonowej.

Obecny na miejscu wójt gminy Domaradz Adam Komórek zapewnił, że w dniu następnym rodzina ta znajdzie się w lokalu zastępczym.

*Rzecznik Prasowy Policji
komisarz Jan Wólk*

Agencja Rena
Promocyna - Reklamowa

Reklama w telewizji kablowej
Stream Communications
Brzozów, Sanok, Rzeszów, Jasło

Wideofilmowanie
Filmy promocyjne
Spoty reklamowe
Projekty graficzne
Multimedialne prezentacje
Witryny internetowe

Walczak Andrzej
Stara Wieś 514
0-603-242-501

Konwersja filmów VHS na Video CD
MPEG 1
MPEG 2
DivX X-2

Cyfrowy montaż
Animacje, czołówki
Komputerowe efekty
Hollywood FX Borys FX

Zakład Poligraficzny
TECHGRAF
ul. Podzwierzyniec 25
37-100 Łańcut
tel./fax. (0...17) 225 2869
www.techgraf.pl

Kod	Rodzaj czynu	Kwalifikacja prawna czynu			Liczba punktów
1	2	3	4	5	
D.	Nieprzestrzeganie przepisów obowiązujących na skrzyżowaniach lub w innych miejscach przecinania się kierunków ruchu lub toru jazdy pojazdów				
	Nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu:				
01	- na skrzyżowaniu w sytuacji równorzędnej	Art. 90 k.w.	Art. 25 ust.1 p.r.d.	6	
02	- na skrzyżowaniu oznaczonym znakami określającymi pierwszeństwo przejazdu		§5 ust.2, 4-6 z.s.d.	6	
03	- pojazdom szynowym		Art. 25 ust. 2 lub art.16 ust.6 p.r.d	6	
04	- rowerzystom		Art. 27 ust. 1 i 3 p.r.d..	6	
05	- podczas zmiany pasa ruchu		Art.22 ust.4 p.r.d.	5	
06	- w razie przecinania się poza skrzyżowaniem kierunków ruchu lub torów jazdy pojazdów poruszających się po tej samej drodze		Art. 25 ust.3 p.r.d.	5	
07	- podczas włączania się do ruchu		Art.17 ust.2 p.r.d.	5	
08	- podczas cofania		Art. 23 ust.1 pkt3 p.r.d.	4	
09	- Nieułatwienie przejazdu pojazdowi uprzywilejowanemu	Art. 90 k.w.	Art. 9 p.r.d.	5	
10	Naruszenie zakazu zawracania	Art. 97 albo 92 § 1 k.w.	Art. 22 ust.6 p.r.d. albo § 22 ust.5 z.s.d.	5	
E.	Nieprzestrzeganie przepisów dotyczących prędkości				
	Przekroczenie prędkości:				
01	- powyżej 50 km/h	Art. 97 albo 92 § 1 k.w.	Art. 20, art.31 ust.1 pkt1, art.63 ust.2 pkt 4 i ust.3 pkt 2 lit. D p.r.d. albo § 27 ust.14 lub § 31 ust.1 z.s.d.	10	
02	- od 41 do 50 km/h			8	
03	- od 31 do 40 km/h			6	
04	- od 21 do 30 km/h			4	
05	- od 11 do 20 km/h			2	
06	- od 6 do 10 km/h			1	
07	Jazda z prędkością utrudniającą ruch innym kierującym	Art.90 k.w.	Art.19 ust.2 pkt 1 p.r.d.	2	
F.	Naruszenie przepisów dotyczących wyprzedzania				

01	Nieupewnienie się co do możliwości wyprzedzania	Art.90 k.w.	Art.24 ust.1 p.r.d.	Art.24 ust.1 p.r.d.	5
02	Wyprzedzanie z niewłaściwej strony	Art.97 k.w.	Art.24 ust.3-5 p.r.d.	Art.24 ust.3-5 p.r.d.	3
	Naruszanie zakazu wyprzedzania:				
03	- na przejazdach rowerowych i bezpośrednio przed nimi		§35 z.s.d	§35 z.s.d	8
04	- przy dojeżdżaniu do wierzchołka wzniesienia		§72 ust.1 lub § 75 z.s.d	§72 ust.1 lub § 75 z.s.d	5
05	- na zakrętach oznaczonych znakami ostrzegawczymi		§ 87 z.s.d	§ 87 z.s.d	5
06	- na skrzyżowaniach		§ 86 ust.5 z.s.d	§ 86 ust.5 z.s.d	5
07	- na przejazdach kolejowych i bezpośrednio przed nimi		§ 25 z.s.d	§ 25 z.s.d	5
08	- na przejazdach tramwajowych i bezpośrednio przed nimi		§ 18 ust.1-8 z.s.d	§ 18 ust.1-8 z.s.d	5
09	Niestosowanie się do znaku B-25 lub B-26 „zakaz wyprzedzania”		§ 19 lub § 20 z.s.d	§ 19 lub § 20 z.s.d	5
G.	Używanie świateł zewnętrznych				rch
	Niestosowanie się podczas jazdy do obowiązku używania wymaganych przepisami świateł:				
01	- od zmierzchu do świtu	Art.88 k.w.	Art. 51 ust.1 pkt1 lub ust.6 p.r.d.	Art. 51 ust.1 pkt1 lub ust.6 p.r.d.	4
02	- w warunkach zmniejszonej		Art.30 ust.1 pkt 1 lit. a lub pkt 2 lit. a p.r.d.	Art.30 ust.1 pkt 1 lit. a lub pkt 2 lit. a p.r.d.	2
03	- w okresie od świtu do zmierzchu od 1 października do ostatniego dnia lutego		Art.51 ust.1 pkt 2 p.r.d.	Art.51 ust.1 pkt 2 p.r.d.	2
04	- w tunelu		Art.51 ust. 1 pkt 3 lub ust. 6 p.r.d	Art.51 ust. 1 pkt 3 lub ust. 6 p.r.d	2
05	- przez kierującego motocyklem		Art.51 ust.4 p.r.d.	Art.51 ust.4 p.r.d.	2
	Naruszenie warunków dopuszczalności używania świateł przeciwmglowych				
06	- przednich	Art.97 k.w.	Art. 51 ust.5 p.r.d.	Art. 51 ust.5 p.r.d.	2
07	- tylnych		Art.30 ust.3 p.r.d.	Art.30 ust.3 p.r.d.	2
08	Pozostawienie pojazdu bez wymaganego przepisami oświetlenia	Art.88 k.w.	Art. 52 ust. 1 p.r.d.	Art. 52 ust. 1 p.r.d.	3

KOMENDA POWIATOWA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W BRZOSOWIE

ul. A. Mickiewicza 1, 36 - 200 Brzozów
tel. (013) 43-411-41, fax. (013) 43-44-000
e-mail: kpbrzozow@podkarpacie.straz.pl

WIOSENNE ZAGROŻENIE POŻAROWE

Jak co roku na przełomie zimy i wiosny oraz wczesną wiosną, gdy wiatr przesusza wierzchnia warstwę gleby, rozpoczyna się regularne wypalanie traw, a co się z tym bezpośrednio wiąże - wyraźnie wzrasta liczba pożarów na łąkach, nieużytkach i terenach chronionych. W ciągu jednego miesiąca w Polsce takich pożarów jest kilka tysięcy. Biorąc pod uwagę wysokie zagrożenie zarówno dla ludzi jak i dla przyrody oraz wszelkich dóbr materialnych, strażacy taki stan nazywają wiosennym zagrożeniem pożarowym. Mimo, iż **wypalanie traw jest niedozwolone i naprawdę niebezpieczne**, pomimo naszych stałych apeli, co roku setki nierozważnych i bezmyślnych osób (rolników, działkowców, dozorców innych osób) właśnie w ten sposób „oczyszcza” swoje pola, łąki i trawniki.

Pożary te niszczą rodzimą faunę i florę, i nic bardziej błędnego niż przekonanie, że w ten sposób gleba jest lepiej przygotowana do późniejszej uprawy. Jest wręcz przeciwnie! Pożary takie zagrażają zwierzętom, szkodzą środowisku naturalnemu, niszczą mikroorganizmy niezbędne do utrzymania równowagi biologicznej, obniżają plony, marnotrawią wartościową paszę, naruszają strukturę gleby, niszczą najbardziej wartościowe gatunki roślin, zabijają pisklęta, powodują jałowienie ziemi, zostaje zahamowany bardzo pożyteczny, naturalny rozkład resztek roślinnych oraz asymilacja azotu z powietrza. Pozbawiona życia gleba szybciej ulega zubożeniu. Na wypalanej łące nowe życie pojawi się bardzo późno. Do atmosfery przedostaje się szereg związków chemicznych będących truciznami zarówno dla ludzi jak i dla zwierząt, w tym np. dla pszczoł.

Niestety okazuje się, że **co roku w takich pożarach giną też ludzie, najczęściej ci co wypalają**. Zazwyczaj bezpośrednią przyczyną zgonu jest zawał serca, udar termiczny lub gwałtowna zmiana kierunku wiatru, a tym samym wielkości płomienia co zaskakuje nieświadomego wypalacza. W ostatnich latach ofiarami pożarów traw były osoby starsze, których zwłoki strażacy odnajdywali podczas gaszenia łąk. Nawet niewielki wiatr wystarczy, aby mały ogień wymknął się spod kontroli i bardzo szybko rozprzestrzenił się i zmienił w tragiczny w skutkach pożar niszcząc pobliskie lasy, często także zabudowania.

Wypalanie traw nierzadko utrudnia również poruszanie się po drogach publicznych kierowcom samochodów (duże zadymienie), w wyniku czego dochodzi do wielu wypadków i kolizji.

Ponadto, należy pamiętać o jeszcze jednej bardzo ważnej kwestii - strażacy zadysponowani do akcji gaszenia pożarów traw, łąk

i nieużytków mogą w tym samym czasie być potrzebni w innym miejscu np. do ratowania życia ludzi poszkodowanych w wypadku drogowym. Ich zaangażowanie w akcję gaszenia trawy powoduje znaczne wydłużenie czasu dojazdu do miejsca zdarzenia gdzie często o życiu człowieka decydują minuty.

O tym, czy pożar może powstać, decydują przede wszystkim warunki atmosferyczne. Podczas zimy pokrywa śnieżna praktycznie wyklucza możliwość powstania pożaru. Natomiast wiosną szybko przesychająca martwa trawa staje się szczególnie podatna na zapalenie i rozprzestrzenianie ognia. W tym właśnie okresie powstaje najwięcej pożarów. Pojawienie się świeżej trawy znacznie zmniejsza niebezpieczeństwo pożaru aż do nastania letnich suszy. Wysokie temperatury oraz wiatry potęgają narastanie zagrożenia pożarowego i tylko opady deszczu mogą go zmniejszyć lub nawet wykluczyć.

Apelujemy więc do świadomości ludzi i wierzymy w ludzki rozsądek. Wypalanie traw oprócz tego, że jest naprawdę niebezpieczne, jest też niedozwolone. Określają to odpowiednie przepisy prawne:

Ustawa z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody

Art. 45. „Zabrania się wypalania roślinności na łąkach, pastwiskach, nieużytkach, rowach, pasach przydrożnych, szlakach kolejowych lub strefie oczeretów i trzcin”.

Art. 59. „Kto wypala roślinność na łąkach, pastwiskach, nieużytkach, rowach, pasach przydrożnych, szlakach kolejowych, w strefie oczeretów lub trzcin podlega karze aresztu lub grzywny”.

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach

Art. 3. „W lasach oraz na terenie śródlęśnych łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości 100 m od granicy lasu, zabrania się działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo, a w szczególności:

1. rozniecenia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właściciela lasu lub nadleśniczego,
2. korzystania z otwartego płomienia,
3. wypalania wierzchniej warstwy gleby i pozostałości roślinnych.”

Kary za wypalanie traw, łąk i nieużytków.

Artykuł 59 rozdziału 8 ustawy o ochronie przyrody mówi, że „kto wypala roślinność na łąkach, pastwiskach, nieużytkach, rowach, pasach przydrożnych, szlakach kolejowych, w strefie oczeretów i trzcin, podlega karze aresztu lub grzywny”.

Według art. 82, § 1 Kodeksu wykroczeń nr 6, poz. 29 (ustawy z dnia 20 maja 1971 r. z nowelizacjami do 1995 r.) mówi, że za wykroczenie tego typu grozi kara, areszt, grzywny lub nagany. Natomiast art. 24, § 1 w związku z art. 82 mówi jasno: „...grzywnę wymierza się w wysokości od 5 zł do 500 zł, chyba, że ustawa stanowi inaczej”.

Apelujemy o rozsądek. Warto zastanowić się czy przez bezmyślność nie narazimy życia swojego i innych.

Powyższy materiał zaczerpnięto z publikacji Komendy Głównej PSP w Warszawie.

**INFORMACJA O DZIAŁANIACH PAŃSTWOWEJ STRAŻY
POŻARNEJ W BRZOSOWIE W OKRESIE
OD 01.01.2003r. DO 10.03.2003r.**

W czasie przeszło dwóch miesięcy br. odnotowano – **18 Pożarów**; w działaniach związanych z likwidacją pożarów brało udział 30 zastępów straży pożarnej w składzie 138 ratowników PSP i OSP oraz – **63 Miejscowych zagrożeń**; w działaniach związanych z likwidacją miejscowych zagrożeń brało udział 78 zastępów w składzie 279 ratowników.
Alarmów fałszywych – 3

Ilość akcji interwencyjnych od początku roku 2003 do 10.03.br. to 84 w tym:

- **Pożarów - 18 ;**
- **Miejscowych zagrożeń - 63 ;**
- **Alarmów fałszywych - 3**

Charakterystyczne zdarzenia z ostatniego okresu:

1. Pożary

- W dniach 2 i 29 stycznia, 7 i 8 lutego oraz 10 marca odnotowano łącznie 5 pożarów sadzy w przewodach kominowych budynków. Strażacy po przybyciu do tych zdarzeń wygaszali paleniska, usuwali materiały łatwopalne z okolicy przewodów kominowych, zamykali dopływ powietrza do tych przewodów likwidując w ten sposób proces palenia się sadzy w kominach.

- 08.03.br. miał miejsce pożar budynku mieszkalnego w Brzozowie na ul. Głowackiego. O godz. 13.40 do Powia-

towego Stanowiska Kierowania w Brzozowie zgłoszono informację o pożarze. Dyżurnym na miejsce pożaru zadysponował 2 zastępy z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Komendy Powiatowej PSP w Brzozowie oraz 2 samochody gaśnicze z jednostek OSP. W chwili przybycia na miejsce zdarzenia straży pożarnej, pożar zlokalizowany był w części strychowej, z której wydobywał się gęsty dym. Podano pierwszy prąd gaśniczy wody w natarciu przez klatkę schodową budynku. Po ugaszeniu źródła ognia przewietrzono część strychową i usunięto nadpalone materiały. Działania ratowniczo-gaśnicze trwały blisko 1 godziny.

- natomiast 10.03.br w Humniskach miał miejsce pożar samochodowej butli gazowej. W garażu budynku mieszkalnego doszło do zapalenia się samochodowej butli gazowej. Paląca się butla z gazem została wyniesiona przez mieszkańców z garażu. Palące się drzwi ugasili mieszkańcy z pomocą sąsiadów a straż pożarna po przyjeździe na miejsce zdarzenia ugasiła palącą się butlę i wyniosła tłące się materiały z garażu.

2. Miejscowe zagrożenia

W miesiącu styczniu na terenie naszego powiatu doszło do nietypowych na tą porę roku lokalnych podtopień, które

występują przeważnie w okresie wiosennych roztopów. W dniach 4 i 5 stycznia zastępy brzozowskiej Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej prowadziły wspólne działania wraz jednostkami OSP na rzece Stobnica w miejscowościach Humniska i Blizne. Wcześniejsze opady deszczu oraz dodatnia temperatura w ciągu dnia spowodowały pęknięcie lodu na rzece i powstawanie lokalnych zatorów lodowych. Piętrzące się kry doprowadziły do lokalnych podtopień. Działania straży pożarnej polegały na udrożnieniu powstających zatorów za pomocą sprzętu burzącego. Łącznie w styczniu w działaniach związanych z usuwaniem zatorów oraz pompowaniem wody z piwnic lub studni straż interweniowała 9 razy. Natomiast obfite opady śniegu i lokalne oblodzenia wynikłe z padającego marnącego deszczu w okresie pierwszych dwóch miesięcy br. spowodowały różnego rodzaju wypadki lub tarasowanie przejezdności dróg. W działaniach mających na celu usuwanie skutków tych kolizji lub udrażnianie przejezdności dróg jednostki Państwowej Straży Pożarnej i OSP brały udział aż 22 razy.

Nietypowe działania ratownicze prowadzili na naszym terenie strażacy z Posterunku Ratowniczego PSP w Dynowie. W dniu 9 stycznia br. w obszarze miejscowości Wara na rzece San ratowali oni 7 przymarzniętych do lodu łabędzi. Po ich uwolnieniu z lodu puszczono ptaki do wody.

*Informację zebrał i opracował:
Rzecznik Prasowy KP PSP w Brzozowie
st. asp. Bogdan Biedka*

Rajd młodych rolników do Brukseli

Starostwo Powiatowe w Brzozowie wspólnie z Powiatowym Zespołem Doradztwa Rolniczego w Brzozowie oraz Starostwem Krośnieńskim organizuje eliminacje strefowe rajdu młodych rolników do Brukseli. Inicjatorem rajdu jest Biuro Integracji Europejskiej Kancelarii Prezydenta RP, a honorowy patronat nad imprezą objął prezydent Aleksander Kwaśniewski.

Rowerowy rajd młodych rolników składa się z 3 części tj. z eliminacji powiatowych bądź strefowych, zawodów wojewódzkich i rajdu centralnego.

W eliminacjach na szczeblu strefowym mogą wziąć udział wszyscy chętni, którzy zgłoszą swój udział w rajdzie. Eliminacje strefowe, które zaplanowano na 2 maja br. w gminie Iwonicz Zdrój będą składały się z dwóch części: rajdu kolarskiego i testu wiedzy o Unii Europejskiej. Rajd zostanie przeprowadzony na trasie ok. 25 km. Organizatorzy wyznaczają limit czasu na

pokonanie trasy. Zawodnicy, którzy zmieszczą się w limicie czasu zostaną dopuszczeni do testu wiedzy o UE. Test będzie się składał z 30 pytań. Najlepsi zakwalifikują się do udziału w eliminacjach wojewódzkich, które odbędą się 11 maja br. i również będą składały się z dwóch części. Zwycięzcy wyruszą w drogę do Brukseli 20 maja 2003 r. sprzed pałacu prezydenckiego w Warszawie.

Chętni z powiatu brzozowskiego mogą zgłaszać swój udział w rajdzie w **Starostwie Powiatowym w Brzozowie ul. Armii Krajowej 1 pokój nr 75, tel. 43-426-45 wew. 44 oraz w Gminnych Punktach Doradczych Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale.**

Opracował: Piotr Taz

CHOROBY PŁUC

W Polsce od trzydziestu lat obserwuje się wzrost zagrożenia chorobami wynikającymi z palenia tytoniu. Dotyczy to przede wszystkim raka płuc – najczęstszego zabójcy mężczyzn i kobiet palących papierosy. Ale nie tylko on sieje spustoszenie wśród palaczy. Rozedmnę płuc oraz przewlekłe zapalenia oskrzeli ma przynajmniej co dziesiąty Polak. W 90 % przypadków głównym winowajcą jest dym tytoniowy.

Już od połowy lat sześćdziesiątych rozedmnę płuc i przewlekłe zapalenie oskrzeli lekarze amerykańscy zwykli

Zdaniem lekarzy człowiek dysponuje największymi rezerwami oddechowymi, czyli tzw. pojemnością płuc, między 20 a 30 rokiem życia. Później płuca zaczynają się starzeć i objętość wydychanego powietrza maleje rocznie o 15 ml. Proces ten przebiega dość wolno, skoro w wieku 80 lat człowiek powinien mieć zachowanych jeszcze 70% rezerw oddechowych młodości. Najczęściej ich jednak nie ma, bo narażony jest na zanieczyszczenia środowiska, a także liczne infekcje, które systematycznie uszkadzają drogi oddechowe. W szczególnie niekorzystnej sytuacji są osoby stykające się w pracy z pyłem węgla kamiennego, kurzem bawełny, kadmem i cementem, ponieważ są to substancje dodatkowo bardzo szkodliwe dla płuc.

Ale w jeszcze gorszej sytuacji znajdują się palacze tytoniu. Otóż u nich po trzydziestu latach pojawia się duszność, która po kolejnych dziesięciu / jeśli ktoś zaczął palić od 20 roku życia, ma wtedy 60 lat / jest już tak duża, że nie pozwala na najmniejszy wysiłek. Około 70 roku życia płuca nie są już w stanie pobierać dostatecznej ilości tlenu i chory przedwcześnie umiera. Nie pomagają ani antybiotyki, ani tlenoterapia, ani nawet wentylacja mechaniczna.

Pierwszym objawem choroby jest duszność, zwykle pojawiająca się podczas wysiłku do tej pory wykonywanego bez trudu. Dokucza przede wszystkim rano, nierzadko wyzwała ją zimne powietrze. Równocześnie z dusznością zaczyna męczyć chorego kaszel z odkrztuszaniem płwociny śluzowej lub ropnej. Chory ma trudności z oddychaniem, przyspieszony płytki oddech, z płuc wydobywają się świsty, skóra staje się sina i nie naturalnie zaróżowiona. Utrata masy ciała i brak łaknienia to wprawdzie objawy niespecyficzne, które mogą wystąpić przy każdej chorobie, ale w tym przypadku często towarzyszą zwężeniu oskrzeli.

Zaprzestanie palenia tytoniu przez osoby, które już w czterdziestym roku życia mają zmniejszone rezerwy wentylacyjne płuc, powoduje spowolnienie niekorzystnych zmian. Zapobiega to znaczącemu zwężeniu oskrzeli. Jeśli osoba zaaawansowaną chorobą obturacyjną płuc zdecyduje się rzucić palenie, nie zdoła odwrócić zmian w oskrzelach, ale z pewnością przedłuży swoje życie.

Palenie papierosów związane jest z występowaniem ponad dwudziestu chorób. Co najmniej połowa regularnych palaczy, którzy rozpoczęli puszczanie dymka w młodości, umrze na choroby wynikające z nałogu tytoniowego. W Polsce dotyczy to co najmniej dziesięciu milionów osób /połowa z nich pali ponad dwadzieścia lat 15 – 20 sztuk papierosów dziennie/. Większość deklaruje, że chce rzucić ten nałóg! Dlaczego jednym się udaje, a większości nie? Ponieważ uzależnienie od nikotyny jest wyjątkowo trudne do przerwania. Pobudza ona w sztuczny sposób uwalnianie neuroprzekaźników w mózgu /zwłaszcza dopaminy/, a przez to poprawia nastrój oraz odczuwanie przyjemności.

Opracował: Instruktor terapeutyczny

PODZIĘKOWANIE

Panu Józefowi Pitera - Ordynatorowi Oddziału Chirurgii Ogólnej oraz całemu personelowi medycznemu Szpitala Specjalistycznego Podkarpackiego Ośrodka Onkologicznego w Brzozowie składam serdeczne podziękowanie za fachową pomoc i troskliwą opiekę.

Mieczysław Czupski
Przewodniczący Rady Powiatu Brzozowskiego

ABY JĘZYK GIĘTKI ...

Mowa jako akcent w procesie porozumiewania się językowego słownego odgrywa ważną rolę w społecznym życiu człowieka. Kontakt z innymi ludźmi jest możliwy dzięki umiejętności mówienia i rozumienia tekstów słownych. Mowa nie jest jednak umiejętnością wrodzoną. Człowiek nabywa ją w ciągu swojego życia w kontakcie z mówiącymi ludźmi. Prawidłowe kształtowanie się i rozwój mowy dziecka stanowi podstawę kształtowania się i rozwoju jego osobowości w ogóle. Dzięki rozumieniu poznaje ono świat, a dzięki umiejętności mówienia potrafi wyrazić swoje spostrzeżenia, pragnienia, uczucia, przeżycia. Rozwój mowy uwarunkowany jest genetycznie, jednak zależy również od warunków społecznych, kontaktu ze środowiskiem, z innymi mówiącymi ludźmi.

Podstawowym środowiskiem kształtowania myślenia i mowy dziecka jest rodzina. Rozwój tych funkcji przebiega tu samorzutnie w związku z sytuacjami dnia powszedniego: zabawą, zajęciami domowników, myciem, ubieraniem itp. Czynniki uczuciowe, takie jak uroczystości rodzinne, święta wzbogacają mowę dziecka. Wszyscy rodzice zachwycają się pierwszymi słowami swojego dziecka, cieszą się, gdy tych słów przybywa. Wcale im nie przeszkadza, że wiele z tych wyrazów istnieje tylko w dziecięcym języku i że trzeba sporej fantazji, by ktoś niewtajemniczony domyślił się o co dziecku chodzi. Z czasem rodzice zastanawiają się, czy ich dziecko nie odstaje od rówieśników, czy nie powinno już mówić prawidłowo, tak jak dorośli... Zdarza się, że rodzice nie zauważają niepokojących objawów i dopiero, gdy dziecko idzie do szkoły lub przedszkola, nauczyciel lub wychowawca kieruje malucha do gabinetu logopedycznego. Często zdarza się i tak, że to właśnie rodzice i dziadkowie przyczyniają się do powstawania zaburzeń mowy przez zbyt liberalizm, naśladowanie mowy dziecka tzw. spieszczanie lub odwrotnie przez nadmierny rygorizm, czyli przecenianie możliwości dziecka, wytykanie błędów, które w tym czasie mieszczą się w granicach normy rozwojowej. Ocena rozwoju mowy musi opierać się na znajomości etapów rozwoju mowy oraz wymowy.

W jakiej kolejności dzieci powinny wymawiać poszczególne głoski?

W tej dziedzinie także występują indywidualne wahania. Statystycznie jako pierwsze, w tak zwanym okresie melodii, czyli w pierwszym roku życia dziecka, pojawiają się głoski p i m, później b oraz t, d, k, g. l. Jednocześnie, w drugim półroczu życia sylaby ba-ba, ma-ma, da-da (najpierw z samogłoską a, później dopiero e). Małec wymawia mechanicznie, bez zrozumienia. Kolejny etap rozwoju mowy to drugi rok życia i tak zwany okres wyrazu. Małec wymawia pojedyncze samogłoski oraz wszystkie spółgłoski. Charakterystyczne jest pojawienie się spółgłosek miękkich typu: ś, ź, ć, dź. Dziecko często ułatwia sobie zadanie zastępując trudniejsze głoski łatwiejszymi. Mowę dziecka 3-letniego cechuje zmiękczenie głosek: s, z, c, dz, r może być wymawiane jak j lub ł, zamiast f występuje ch i odwrotnie. Wymowa dziecka 4-letniego będzie różniła się już pod względem dźwiękowym. Utrwalają się takie głoski jak: s, z, c, dz, pojawia się r, choć jej opóźnienie nie powinno je jeszcze niepokoić. Głoski sz, ż, cz, dż dziecko jeszcze zamienia na s, z, c, dz lub ś, ź, ć, dź (seplenienie fizjologiczne). Mowa dziecka 5-letniego jest już w zasadzie zrozumiała. Głoski sz, ż, cz, dż już w zasadzie zaczynają się utrwalać, chociaż w mowie potocznej mogą być jeszcze wymawiane jak s, z, c, dz. Głoska r często pojawia się w tym okresie. U 6-latków mowa powinna być już opanowana pod względem dźwiękowym.

Jakie więc błędy popełniane przez przedszkolaka powinny skłonić do wizyty u logopedy?

Jeśli pięcioletek:

- nie wymawia prawidłowo głosek s, z, c, dz,
- zamienia głoski sz, ż, cz, dż na głoski miękkie ś, ź, ć, dź,
- zamienia głoski wewnątrz tego samego szeregu: np. zamiast s mówi z: sanki – zanki,

Jeśli sześciolatek:

- nie wymawia prawidłowego r.

Jeśli nie wiadomo, czy mamy do czynienia z wadą wymowy, błędem wymowy, czy też mową gwarową (na wsi zdarzają się dzieci „dwujęzyczne”) najbezpieczniej jest zwrócić się do specjalisty, który z pewnością potrafi to rozpoznać. Samemu, bez konsultacji z logopedą, lepiej też nie podejmować z dzieckiem żadnych wymyślonych przez siebie ćwiczeń. Może to bowiem przynieść odwrotny skutek – wada się utrwali. Istnieją sprawdzone sposoby korygowania dziecięcych wad wymowy. Na ich efekty trzeba oczywiście poczekać. Ważna jest cierpliwość i systematyczność, ale najważniejsze, żeby zabawa z dźwiękiem była naprawdę zabawą, nie zaś żmudnym ćwiczeniem.

Dźwięczne zabawy – ćwiczenia profilaktyczne

- zabawy rytmiczne – podział na sylaby z klaskaniem w dłonie (potrafią to zrobić już trzylatki)
 - zabawy naśladowcze (pa-pa, kosi-kosi)
 - zabawy oddechowe – picie przez rurkę oraz przenoszenie przez rurkę drobnych przedmiotów (np. kartki papieru) – uzmysławia to językowi, którądy ma przepływać – powietrze przy realizacji głosek szumiących typu sz, ż, cz, dż
 - zabawy słowne (dla sześciolatek) – nazywanie głosek na początku wyrazu, na końcu i w środku (zaczynamy od samogłosek)
- Bardzo ważne jest, aby w zabawach operować głoskami, a nie literami – mówimy krótko b, a nie be, s a nie es.

Opracowała: Magdalena Wasylewicz
logopeda

Czym skorupka za młodu...
„Umysł to nie dzban, który należy wypełnić,
ale ognisko, które wypada zapalić”

Plutarch

Wiek przedszkolny to okres wzmożonej aktywności poznawczej dziecka. Wyraża się ona silną potrzebą intelektualnych wrażeń, dużym napięciem emocjonalnym, potrzebą działania, jako narzędziem służącym poznaniu otaczającej rzeczywistości.

Zadaniem przedszkola jest organizowanie sytuacji, w których dziecko znalazłoby źródło zaspokojenia swoich potrzeb, m.in. stosując techniki teatralne. Właśnie miesiące zimowe w przedszkolu to okres szczególnie związany z różnymi uroczystościami, w których dzieci mogą zaprezentować siebie.

W Samorządowym Przedszkolu nr 1 w Brzozowie pierwszą i największą radość sprawił Św. Mikołaj, którego dzieci oczekiwały przez cały rok. Program witający przybycie Św. Mikołaja przygotowała Agata Rzepka z dziećmi 4 i 5-letnimi.

Następnie dzieci uczestniczyły w przygotowaniach do Wigili, która w naszym przedszkolu ma już wieloletnią tradycję. Obchodzona jest bardzo uroczysto. Co roku zapraszani są różni goście, m.in. władze naszego miasta, ks. Proboszcz, przedstawiciele zaprzyjaźnionych z nami instytucji, sponsorzy oraz rodzice naszych pociech. W tym roku jasełka przygotowane zostały przez dzieci 5 i 6-letnie prowadzone pod kierunkiem Marii Duplaga i Elżbiety Zgłobickiej. Scenografię do jasełek przygotowała Elżbieta Zgłobicka. Po powitaniach i wspólnym przeżyciu radości wszelkiego stworzenia, dzieliliśmy się opłatkiem, składaliśmy życzenia, wspólnie kolędowaliśmy. Taka forma przeżywania tej uroczystości dostarcza dzieciom wiele przeżyć, uczy kultury współżycia, wyzwala więzi emocjonalne.

Następną imprezą, na którą wszyscy czekaliśmy było Święto Babci i Dziadka, jak co roku zorganizowane

w kinie „Sokół”. Nasi milusińscy, bardzo przejęci wcielili się w rolę aktorów – wszystkie grupy przedstawiły bardzo ciekawy montaż słowno - muzyczny. Każda grupa uwieńczyła swój program tańcami. Maluszki zatańczyły kazaczoka, średniaki – taniec współcze-

Wigilia w przedszkolu

Występ z okazji Dnia Babci i Dziadka w wykonaniu dzieci z Przedszkola nr 1 w Brzozowie

sny, 4 i 5- latki – poloneza, a starszaki - krakowiaka. Występy dzieci uświetniła kapela „Przepióreczka” z Niebocka, która od kilku lat towarzyszyt nam w tej imprezie. Solenizanci bardzo wzruszeni przekazali podziękowania na ręce pani dyrektor i nauczycieli za niezapomniane chwile wzruszeń.

W tym roku ferie zimowe w naszym przedszkolu przybrały atrakcyjną formę - nazwaliśmy je „Ferie na wesoło”. W pierwszym dniu ferii odbywały się różnego rodzaju zabawy integracyjne, następne zaś były organizowane pod hasłem: mali

orkiestranczi, sportowcy na start, mini lista przebojów, mały plastik, zgaduj – zgadula, dzień bajek, śpiewaj razem z nami, pokaz mody karnawałowej, wesołe zabawy i konkursy. Tak spędzone ferie w przedszkolu pozwoliły dzieciom lepiej się poznać oraz zaprzyjaźnić z dziećmi z innych grup. Po feriach ważne dla dzieci przeżycie stanowiła zabawa karnawałowa, która jest zawsze dla wszystkich wielką radością. Każdy z uczestników świetnie się bawi, zostaje obdarowany prezentem. Co roku dzieci wybierają królową i króla bału, otrzymują nagrody za najciekawszy strój i wiele

innych atrakcji, które przygotowywane są przez Agatę Hendrak. Świetnym podkładem do zabaw jest oprawa muzyczna przygotowywana przez rytmika Bogdana Nycza.

Już drugi rok nasze przedszkole organizuje zabawę karnawałową dla dzieci nie uczęszczających do przedszkola. Pod kierunkiem Agaty Rzepki i kapeli ludowej z „Przysietnicy” dzieci bawią się wraz z naszymi wychowankami.

Taka forma zabawy zawsze wywołuje uśmiech dziecka, a to jest dla organizatorów najpiękniejszym prezentem. Zabawa ta nie mogłaby się odbyć bez pomocy ludzi dobrej woli, którzy wspierają materialnie i pomagają w przygotowaniu takich uroczystości.

Wszystkim, którzy pomogli nam w przygotowaniu upominków dla dzieci bardzo serdecznie dziękujemy. Uczestnictwo małych dzieci we wszystkich imprezach to jedna z form przekazywania z pokolenia na pokolenie określonych wartości społecznych, kulturowych, lokalnych.

Dziecko biorąc aktywny udział w śpiewie, tańcu, inscenizacji, uczy się szacunku do tradycji, miłości do swoich bliskich oraz takich wartości jak życzliwość, przyjaźń, dobroć i sprawiedliwość.

Poprzez takie formy, w których dzieci aktywnie uczestniczą, rozwijają się u nich zdolności twórcze, myślenie, pomagają w odkrywaniu własnych możliwości, przełamują opory nieśmiałości, wzbogacają przeżycia i emocje.

Opracowała: Maria Duplaga
 Przedszkole Samorządowe
 nr 1 w Brzozowie

Rodzice żołnierzy – odznaczeni!

Dwadzieścioro rodziców z powiatu brzozowskiego, których co najmniej trzech synów wzorowo odbyło służbę wojskową, zostało odznaczonych srebrnymi medalami „Za zasługi dla obronności kraju”.

Decyzję o przyznaniu odznaczeń podjął minister obrony narodowej. Uroczystość wręczenia medali odbyła się 14 lutego br. w Starostwie Powiatowym w Brzozowie. Zaproszeni rodzice odznaczenia otrzymali z rąk ppłk Wiesława Lewandowskiego z Wojskowej Komendy Uzupełnień w Sanoku. W spotkaniu udział wzięli Starosta Brzozowski – Zygmunt Błaż oraz przedstawiciele władz gminnych, którzy przygotowali dla wyróżnionych rodziców pamiątkowe dyplomy i drobne prezenty.

Wśród odznaczonych rodziców znaleźli się: Zofia i Józef Barbara z Jabłonki, Weronika i Tadeusz Filus z Wesołej, Maria i Adolf Hendrzak z Górek, Zofia i Stanisław Kędra ze Zmiennicy, Mieczysława i Julian z Huty Poręb, Józefa i Stanisław Krowiak z Końskiego, Józefa i Ryszard

Odznaczeni rodzice z powiatu brzozowskiego

Serwatka z Nozdrzca, Anna i Władysław Szarek z Bliznego, Apolonia i Stefan Szerszeń z Izdebek, Halina Zubel z Brzozowa, Maria Zubka z Wary.

Opracowała: Magdalena Piławska

Wyróżnieni uczestnicy pierwszego dnia finału powiatowego

Finał powiatowy IV Podkarpackiej Olimpiady Tenisa Stołowego odbył się w dniach 15, 16 marca br. w Gimnazjum w Brzozowie. W tym roku patronat nad tą imprezą objął Starosta Brzozowski – Zygmunt Błaż. Ogółem w turnieju wzięło udział 150 zawodników. Po fascynujących rozgrywkach do finałów wojewódzkich zgodnie z regulaminem zakwalifikowali się:

1. Kategoria dziewcząt grupy wiekowej do 14 lat:

- Anita Stapińska
- Kamila Pelczar
- Maria Józefczyk

2. Kategoria chłopców grupy wiekowej do 14 lat:

- Dawid Józefczyk

- Szymion Stanisławczyk

3. Kategoria kobiet grupy wiekowej od 15 do 20 lat:

- Barbara Klimowicz
- Monika Kornecka
- Anna Kornecka

4. Kategoria mężczyzn grupy wiekowej od 15 do 20 lat:

- Andrzej Klimowicz
- Kamil Kędra
- Dariusz Szuba

5. Kategoria mężczyzn grupy wiekowej od 21 do 45 lat :

- Grzegorz Prugar
- Daniel Klimowicz
- Dariusz Klimowicz

6. Kategoria mężczyzn grupy wiekowej powyżej 45 lat :

- Jan Oleszek
- Tadeusz Rozputyński
- Ryszard Pilszak

Wszystkim zwycięzcom serdecznie gratulujemy.

(inf. własna)

Moja Szkoła w Unii Europejskiej

Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie w kwietniu br. wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Brzozowie organizuje spotkanie i warsztaty szkoleniowe dla dyrektorów szkół i nauczycieli w ramach programu **Moja Szkoła w Unii Europejskiej**. W trakcie spotkania zaproszeni eksperci postarają się przede wszystkim odpowiedzieć na pytanie „Jak szkoła może pomóc przygotować swoich uczniów do bycia obywatelami swojej gminy, swojego miasta, powiatu i Europy?”. Przedstawią również propozycje zajęć szkolnych poświęconych edukacji obywatelskiej europejskiej. Szkolenie prowadzić będą trenerzy Centrum Edukacji Obywatelskiej. Wszyscy uczestnicy szkolenia otrzymają materiały edukacyjne.

Dyrektorzy i nauczyciele szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych zainteresowani udziałem w spotkaniu powinni kontaktować się ze **Starostwem Powiatowym w Brzozowie tel. 43-426-45 wew. 44.**

„SPRAWNI – RAZEM”

W dniach 7-8 marca br. w Hali Sportowej I Liceum Ogólnokształcącego w Brzozowie zostały rozegrane Mistrzostwa Województwa Podkarpackiego w Tenisie Stołowym Polskiego Towarzystwa „Sprawni - Razem”. Celem zawodów było propagowanie tenisa stołowego wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz wytypowanie kadry województwa podkarpackiego do Mistrzostw Polski, mających odbyć się w Ciechanowie w dniach 28-30 marca 2003 r.

Organizatorem imprezy był Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Brzozowie (dyrektor SOS-W – Jan Dobrowolski, Z-ca Dyrektora – Barbara Kozak, nauczyciel wych. fizycznego – Tomasz Dobrowolski) i Polskie Towarzystwo Społeczno Sportowe „Sprawni - Razem” – oddział Terenowy w Brzozowie. Honorowy patronat nad mistrzostwami objął Starosta Brzozowski – Zygmunt Błaż, który jednocześnie był fundatorem pucharów, medali oraz nagród rzeczowych.

Do zorganizowania rozgrywek przyczynili się również darczyńcy: Wacław Bieńczyk – „Wyroby cukiernicze”, Marian Urbański – „Piekarnia Domaradz”, Zbigniew Kuś, OSM z Jasienicy Rosielnej, Zakład Przetwórstwa Mięsnego z Krosna – „Wisłok”.

Uroczystego otwarcia i powitania wszystkich zebranych oraz prezentacji poszczególnych okręgów dokonał Dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego – Jan Dobrowolski.

Do zawodów zgłosiły się drużyny z: Mielca, Rzeszowa, Leżajsk, Rudnika nad Sanem, Ustrzyk Dolnych, Krosna i Brzozowa. Głównym Sędzią rozgrywek był Aleksander Raszewski.

W wyniku przeprowadzonych rozgrywek wyłoniono zwycięzców:

Kategoria – dziewczęta młodsze:

1. Katarzyna Stankiewicz - Brzozów
2. Agnieszka Mazur - Brzozów
3. Katarzyna Dudek - Mielec

Kategoria – dziewczęta starsze:

1. Magdalena Knurek - Krosno
2. Barbara Mazur – Iwonicz Zdrój
3. Monika Rzepka - Rzeszów

Kategoria – chłopcy młodzi:

1. Kamil Godlewski - Leżajsk
2. Daniel Gondek - Mielec
3. Artur Łodarski - Rzeszów

Kategoria – chłopcy starsi:

1. Marcin Wolak - Mielec
2. Tomasz Herkt - Rzeszów
3. Tomasz Wojnarowski – Ustrzyki Dolne

Pierwsze dwie osoby z każdej kategorii zakwalifikowały się do rozgrywek na szczeblu centralnym. Na uwagę zasługuje fakt, iż zwyciężczynie kategorii dziewcząt starszych: Magdalena Knurek i Barbara Mazur są wychowankami SOS-W w Brzozowie. Wyniki osiągnięte przez zawodników na szczeblu centralnym są bardzo istotne dla dalszego przebiegu kariery sportowej. W trakcie rozgrywania Mistrzostw Polski, ścisła czołówka poszczególnych kategorii wchodzi w skład reprezentacji Polski, Polskiego Towarzystwa Społeczno Sportowego „Sprawni – Razem”. Wspomniane Towarzystwo jest jednym z trzech członków Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego i dzięki temu zawodnicy stowarzyszenia biorą udział w zawodach rangi Mistrzostw Europy, Mistrzostw Polski i Paraolimpiady. Dobry Wynik osiągnięty na Mistrzostwach Polski może spowodować powołanie zawodnika do kadry Polski z pełnymi prawami reprezentanta kraju.

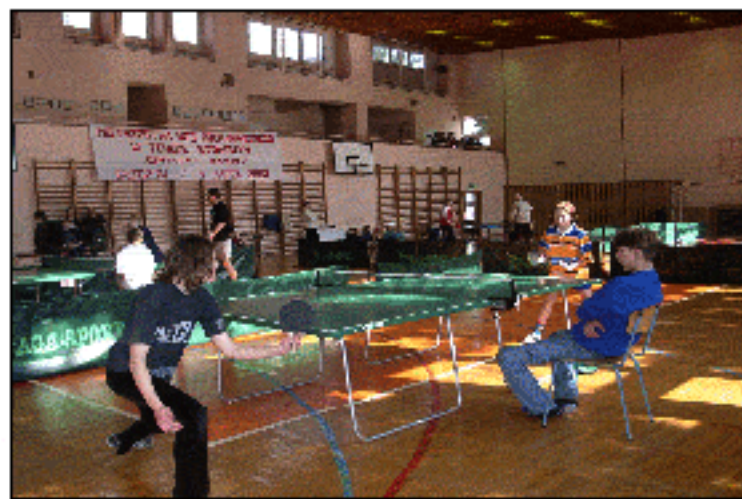
Opracowała: Anna Kałamucka
Tomasz Dobrowolski

Nagrody ufundowane przez Starostę Brzozowskiego
- Zygmunta Błaża

Poszczególne drużyny wraz ze swoimi opiekunami

Katarzyna Stankiewicz uczennica SOS-W w Brzozowie,
zwyciężczyni w kategorii - dziewczęta młodsze

Agnieszka Mazur z SOS-W w Brzozowie podczas rozgrywek

Bezpłatne kursy dla bezrobotnych

Od 17 lutego br. na terenie województwa podkarpackiego rozpoczęto realizację **Projektu – „Rozwój Zasobów Ludzkich – Szkolenia i Poradnictwo Biznesowe dla Osób Zagrożonych Bezrobociem”**. Projekt finansowany jest ze środków programu Unii Europejskiej „Phare” oraz ze środków budżetu państwa. Realizowany jest pod nadzorem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i Wojewódzkiego Urzędu Pracy. W ofercie programowej zawarta jest realizacja cyklu bezpłatnych szkoleń dla osób długotrwale bezrobotnych, dla osób zagrożonych utratą pracy, dla osób bezrobotnych absolwentów szkół i dla osób bezrobotnych będących w trudnej sytuacji materialnej, dla pracowników Służby Zdrowia i Oświaty, którzy w związku z reformą obu sektorów są zagrożone utratą pracy.

Szkolenia mają na celu podniesienie lub zmianę kwalifikacji, ukierunkowanie w zakresie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz udzielenie fachowej pomocy osobom, które zamierzają założyć własną działalność gospodarczą. Mieszkańcy naszego powiatu mogą także skorzystać z oferty programowej. **Punkt Odnowy Zawodowej mieści się w Brzozowie w Zakładzie Doskonalenia Zawodowego przy ulicy Sienkiewicza 2**, gdzie zainteresowani szkoleniami mogą pobrać niezbędne wnioski i po konsultacji z dyżurującym doradcą zawodowym mogą wybrać odpowiednie dla siebie szkolenie.

Zainteresowanie Szkoleniami w naszym powiecie jest dość duże. Do chwili obecnej w POZ-ie kompletne wnioski złożyło około 150 osób. Zgłaszający się to w większości ludzie młodzi, absolwenci zasadniczych

i średnich szkół zawodowych, którzy po kilku latach bezskutecznego poszukiwania pracy widzą dalszą potrzebę poszerzenia zakresu swojej wiedzy i swoich umiejętności, aby tym samym zwiększyć swoje szanse na zdobycie pracy. Rekrutacja nie zakłada limitu wiekowego, więc zgłaszają się osoby pięćdziesięcioletnie, które także nie są bez szans na zakwalifikowanie się na szkolenie, pod warunkiem, że będzie ono dostosowane do możliwości psychofizycznych kandydata.

przedsiębiorczości i orientacji oraz doradztwa zawodowego.

Dużym zainteresowaniem cieszą się szkolenia z zakresu: księgowości, podstaw obsługi komputera, gospodarki magazynowej z umiejętnością obsługi wózków widłowych i akumulatorowych, obsługi sprzętu ciężkiego, a także obsługi kas fiskalnych i komputerowego programu obsługi hurtowni. Warto nadmienić, że tematyka i zakres szkoleń nie jest dobrana w sposób przypadkowy. Organizatorzy posłużyli się bowiem

ekspertyzami i analizami rynku pracy województwa podkarpackiego pochodzącymi z Powiatowych Urzędów Pracy, a także informacjami zawartymi w strategii rozwoju naszego województwa.

Ukierunkowanie propozycji szkoleniowych pod kątem realnego zapotrzebowania na rynku pracy stanowi główny atut Projektu. Dodatkowe walory to fakt, iż szkolenia są dla uczestników całkowicie bezpłatne, ponadto przewidziany jest zwrot kosztów przejazdu oraz możliwość skorzystania z posiłku podczas szkolenia.

Wychodząc na przeciw oczekiwaniom i zapotrzebowaniu, firma IMCC Consulting, czuwając nad realizacją projektu deklaruje, iż założenia programowe projektu będą kontynuowane również i w latach

następnych.

Dlatego też wszystkich tych, którzy z różnych przyczyn nie będą mogli skorzystać z oferty tym razem zapraszamy do Punktu Odnowy Zawodowej w przyszłym roku.

Opracowała: Lidia Komska

Z oferty szkoleniowej skorzystają również osoby z wyższym wykształceniem, zatrudnione głównie jako nauczyciele. Będą oni mogli podnieść swoje kwalifikacje w ramach studiów podyplomowych z kulturoznawstwa, metodyki nauczania, j. angielskiego, wstępu do

Centrum Wspierania Przedsiębiorczości

W dniu 31.10.2002r. pomiędzy Zarządem Województwa Podkarpackiego a Podkarpackim Klubem Biznesu została podpisana umowa na świadczenie usług doradczych i szkoleniowych. Centra Wspierania Przedsiębiorczości funkcjonują w: **Brzozowie przy ul. Bielawskiego 1 w siedzibie firmy „WAFRO” Sp. z o.o.**, Lubaczowie, Woli Dalszej koło Łańcuta, Sędziszowie Małopolskim. Biura czynne są codziennie od poniedziałku do piątku, w godz. od 8:00 do 16:00.

Centrum Wspierania Przedsiębiorczości świadczy usługi bezpłatnie, a odbiorcą usług są:

1. Młodzież (16-24 lata), zamieszkała w gospodarstwie domowym, w którym dochód na jedną osobę wynosi mniej niż jedna trzecia przeciętnego wynagrodzenia, osoby zagrożone ubóstwem, potrzebujące pomocy w celu powiększania swych umiejętności zawodowych, znalezienia zatrudnienia i/lub własnego przedsiębiorstwa;
2. Osoby, które w momencie zakwalifikowania do programu posiadają miejsce zameldowania w gminach wiejskich, miejsko-wiejskich i miastach do 15 tysięcy mieszkańców, które nie są emerytami, albo nie nabyły prawa do świadczeń i zasiłków przedemerytalnych, przy czym osoby te są bezrobotnymi, znajdują się w okresie wypowiedzenia do 90 dni i/lub których jedynym źródłem utrzymania jest gospodarstwo rolne o powierzchni nie przekraczającej 3 ha przeliczeniowych;
3. Wyżej wymienione osoby, które podjęły działalność gospodarczą i zarejestrowały się jako przedsiębiorcy, jeśli prowadzą działalność nie dłużej niż 1 rok w momencie przystąpienia do korzystania z usług CWP.

Centrum Wspierania Przedsiębiorczości świadczy usługi:

Doradcze – ogólne, nie wymagające znajomości specyfiki danej firmy; bardziej zaawansowane, wymagające pogłębionej wiedzy o firmie; zaawansowane, wymagające dogłębnej znajomości firmy oraz sektora jej działania.

Szkoleniowe – szkolenia dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą; przykładowe szkolenia dla przedsiębiorców w zakresie finansów, technik sprzedaży, prawa pracy, marketingu, zarządzania, handlu międzynarodowego, bezpieczeństwa i higieny pracy, itp.

Informacyjne – CWP zapewni zespół doradców, ekspertów i innych pracowników posiadających odpowiednią wiedzę i doświadczenie, niezbędną do udzielania wszelkich informacji w zakresie zadań usług doradczych i szkoleniowych.

Cel działalności CWP:

Celem ogólnym jest pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej oraz bezrobotnym na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego, brzozowskiego, lubaczowskiego, łańcuckiego – w powiększeniu i wykorzystaniu ich potencjału, w odpowiedzi na nowe możliwości gospodarcze i potrzeby rynku pracy.

Celem szczegółowym jest stworzenie korzystnych warunków ułatwiających wejście na rynek nowopowstającym firmom poprzez świadczenie usług doradczych i szkoleniowych.

Do grupy beneficjentów mogą się kwalifikować wyżej wymienione osoby, jeśli są mieszkańcami miast i gminy Sędziszów Młp. (gmin: Iwierzycę, Ostrów, Wielopole Skrzyńskie), Brzozów (gmin: Domaradz, Dydnia, Haczów, Jasienica Rosielna, Nozdrzec), Lubaczów (gmin: Cieszanów, Horyniec, Narol, Oleszyce, Stary Dzików, Wielkie Oczy), Łańcut (gmin: Białobrzegi, Czarna, Małkowa, Rakszawa, Żołynia), które podjęły działalność gospodarczą i zarejestrowały się jako przedsiębiorcy, jeśli prowadzą działalność nie dłużej niż 1 rok w momencie przystąpienia do korzystania z usług Centrum Wspierania

Przedsiębiorczości. Nie wykluczamy również z korzystania z usług Centrum mieszkańców innych powiatów, spełniających kryteria programu.

Metoda prowadzenia naboru beneficjentów:

1. dobór grupy beneficjentów - na podstawie danych zgromadzonych w Powiatowych Urzędach Pracy oraz w poszczególnych Urzędach Gmin zostanie wyselekcjonowana grupa osób bezrobotnych i małych przedsiębiorców, spełniających powyższe warunki,
2. przeprowadzenie rozmów kwalifikacyjnych przez doświadczonych ekspertów w celu rozdzielenia na dwie podgrupy:
 - odbiorców usług szkoleniowych - bezrobotnych wymagających podniesienia kwalifikacji w celu rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej,
 - odbiorców usług doradczych - przedsiębiorców potrzebujących wsparcia i doradztwa w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej;
3. zebranie dokumentów i oświadczeń od wyselekcjonowanych osób potwierdzających ich status, chęć uczestnictwa w programie oraz zakres tematyczny oczekiwanej usługi.

Ponadto liczymy na zgłoszenia samych zainteresowanych, dzięki szeroko prowadzonej akcji promocyjnej, tj. osób:

- bezrobotnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą,
- małych przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy,
- rolników zamierzających zmienić profil swej działalności.

Przebieg procedury kwalifikacyjnej:

1. Kandydat do korzystania z usług Centrum Wspierania Przedsiębiorczości zapoznaje się z jego ofertą.
2. Kandydat otrzymuje i wypełnia formularz zgłoszeniowy oraz składa wymagane dokumenty i oświadczenia.
3. Kandydat odbywa wstępną rozmowę z koordynatorem Centrum.
4. W przypadku usług doradczych właściciel firmy/kandydat zostaje skierowany do właściwego doradcy, w przypadku usług szkoleniowych zostaje poinformowany o możliwości uczestnictwa w szkoleniach.
5. Świadczenie usług szkoleniowych/doradczych.
6. Badanie jakości i efektywności świadczonych usług.

Kryteria przy podjęciu decyzji o korzystaniu z usług CWP przez osoby nie prowadzące działalności gospodarczej: realność wykonania planowanego przedsięwzięcia, kwalifikacje właściciela i pracowników, warunki oraz wyposażenie techniczne prowadzonego lub planowanego przedsięwzięcia, możliwości techniczne i organizacyjne Centrum, konkurencyjność oferowanych produktów lub usług, możliwość tworzenia nowych miejsc pracy, przede wszystkim dla mieszkańców danego powiatu.

Przy podjęciu decyzji o korzystaniu z usług Centrum przez przedsiębiorców, preferowane będą przedsiębiorstwa, które:

1. prowadzą działalność produkcyjną lub usługową,
2. tworzą łańcuchy kooperacyjne z innymi przedsiębiorstwami lub generują nowe miejsca pracy.

Postępowanie z klientami, nie będącymi beneficjentami programu. W przypadku zainteresowania usługami świadczonymi przez Centrum Wspierania Przedsiębiorczości osób, nie spełniających kryteriów uczestnictwa w programie, przyjęto następujące założenia:

1. Usługi informacyjne oraz proste porady ustne świadczone będą bezpłatnie.
2. Pozostałe usługi będą świadczone na zasadach komercyjnych (cena usługi 100 zł/godzinę pracy konsultanta).

Opracował: Grzegorz Konieczny

XIII WARSZTATY JAZZOWE W BRZÓZOWIE

W dniach 6-8 lutego br. w Brzozowskim Domu Kultury odbyły się XIII Warsztaty Jazzowe. Dyrektorem artystycznym warsztatów był znakomity krakowski pianista jazzowy – Wojciech Groborz, który prowadził również klasę instrumentów klawiszowych. Klasą instrumentów dętych opiekował się znany wrocławski saksofonista Piotr Baron. Klasę gitary prowadził Piotr Domagała debiutujący jako wykładowca w brzozowskich warsztatach. Klasę gitary basowej kontrabas Tomasz Kupiec i klasę perkusji Wiesław Jamioł. Klasę wokalną prowadziła Krystyna Prońko. W warsztatach uczestniczyło około 30 młodych muzyków z terenu Podkarpacia.

Krystyna Prońko w trakcie koncertu

Jak zwykle warsztaty kończyły się koncertami. 7 lutego odbył się koncert towarzyszący, w którym udział wzięli „Efemeryda Jazz Group” z Przemyśla oraz brzozowski big-band „Brass Standard Jazz Orchestra”.

Kierująca się ku bluesowi „Efemeryda Jazz Group” niczym nie zaskoczyła znakomicie znającej się na muzyce jazzowej brzozowskiej publiczności. Dość jednostajnie

Szczególne wyróżnienie dla Piotra Barona z okazji 25-lecia pracy artystycznej

nudnawe solówki gitarowe lidera, zbliżona w brzmieniu do Miry Kubasińskiej wokalistka, to zdecydowanie za mało, by zainteresować znającą się na jazzie publiczność.

W drugiej części koncertu wystąpił dawno niesłyszany w tak dobrej formie brzozowski big-band. Prowadzona jak zwykle podczas koncertów warsztatowych przez Wojtkę Groborza „Brass Standard Jazz Orchestra” zaprezentowała bardzo zróżnicowany program od klasyków swingu „Take a Train” – B. Strainhorna, Bluesa M. Ellingtona i Round Midnight Theloniousa Monka przez Funkowe Birdland i Mercy, Mercy J. Zawinula aż po kompozycję Ch. Corela – „Spain” utrzymanej

w konwencji latynoskiej. Wspaniałe brzmienie orkiestry, poszczególnych sekcji oraz solówek Zygmunta i Tadeusza Podulków, Sebastiana Michalskiego, Sebastiana Ziółkowskiego, Romana Władyki i Andrzeja Krauza zostało bardzo gorąco przyjęte przez publiczność. Koncert zakończył wykonany na bis ekspresyjny utwór „Brass Machine”.

Koncertowy popis warsztatowiczek Krystyny Prońko

8 lutego w Sali Widowiskowej odbył się Koncert Galowy XIII Warsztatów. Rozpoczął go występ 10-osobowej grupy wokalistek, studentek klasy wokalne, które zaśpiewały przygotowane na tę okazję utwory „Mr Wanderfull” i z repertuaru Stanisława Sojki „Tolerancja”. Świetnie poradziły sobie z tymi trudnymi utworami. Następnie wystąpił zespół warsztatowiczów z jedynaczką Justyną Dworak na flecie oraz trójką świetnie zapowiadających się młodych perkusistów: Witkiem Krowiakiem, Kubą Łukaszewiczem, Mateuszem Zdźbiką. Wykonali kompozycję Wojtki Groborza w aranżacji Piotra Barona z taką ekspresją, że profesura była mocno brawa i gratulowała debiutu.

„Zygi Jazz Band”, dixielandowa formacja prowadzona przez Zygmunta Podulkę zaprezentowała w świetnym wykonaniu muzykę, której chce się słuchać. Długo i gorąco oklaskiwany przez brzozowską publiczność zespół dużą perfekcją i stylowo wykonał zarówno hity muzyki dixielandowej: „Cheek to cheek”, „That dada strait”, „Mack the knife”, jak również zaaranżowane w stylu dixie „Podmoskiewskie wieczory”, czy „Idę” utwór zaaranżowany specjalnie dla zespołu przez Henryka Majewskiego. Wspaniałe solówki, feeling zespołu, jak napisała jedna z lokalnych gazet po koncercie takiego brzmienia jazzu tradycyjnego nie powstydziliby się żadna jazzowa scena. W dalszej kolejności wystąpiło trio Wojtki Groborza w składzie: W. Groborz – piano, T. Kupiec – kontrabas, W. Jamioł – perkusja. Jedną z najlepszych tego typu formacji w Polsce wykonała standardy jazzowe, jak również kompozycje lidera m.in.: „It could happen to you”, „Night in Tunisia”, „Bellon”, „The feiend Manteca”. Występ ten został przyjęty burliwą owacją przez brzozowską publiczność. Z tego trio powstał rewelacyjny wręcz kwintet, gdy na scenie pojawili się gitarzysta Piotr Domagała absolwent Katowickiej Akademii Muzycznej i najlepszy w Polsce saksofonista tenorowy wrocławianin Piotr Baron, obchodzący w tym roku jubileusz 25-lecia pracy artystycznej.

Mikim akcentem był z tej okazji wręczony od organizatorów warsztatów bukiet kwiatów i szklany puchar w kształcie trąbki napełniony płynem spożywanym podczas takich uroczystości. Namówienie jubilata do wykonania okazijnego hejnału na otrzymanym instrumencie nie powiodło się. W zamian jubilat wykonał „Antropology” Ch. Parkera i D. Gillespiego. Wynagrodziło to stokrotnie poprzednie niepowodzenie. Atmosfera na widowni osiągnęła apogeum, gdy do zespołu dołączyła Krystyna Prońko. Zaśpiewała zarówno standardy jazzowe, między innymi „Airmail special” H. Christiana, jak również znany doskonale polskiej publiczności z wykonania przez Hanię Baraszak utwór „Szeptem”, udowadniając, że jest w znakomitej formie zbudziła podziw w brzozowskiej publiczności.

Mam nadzieję, że w tak wspaniałej atmosferze przy udziale jeszcze większych znakomości jazzowych spotkamy się znów tutaj za rok.

Organizatorem XIII Warsztatów Jazzowych był: Brzozowski Dom Kultury przy współudziale Starosty Brzozowskiego, Burmistrza Gminy Brzozów i Związku Gmin Brzozowskich.

Organizatorzy serdecznie dziękują również za pomoc Urzędowi Marszałkowskiemu oraz firmom Market – Tour, Floro – Hum i Alfa.

Opracował: Wojciech Szuba

Rozmowa z Wojciechem Groborem

– Dyrektorem Artystycznym XIII Warsztatów Jazzowych w Brzozowie

W.Sz.: Wojtku, byłeś jednym z pomysłodawców i organizatorem pierwszych Warsztatów Jazzowych w Brzozowie.

W.G.: Tak, to prawda. Pomysł zrealizowania tych warsztatów zrodził się rok wcześniej, na festiwalu Jazz Juniors.

W.Sz.: Pamiętam to bardzo dokładnie. Po powrocie do Brzozowa udałem się do ówczesnego Dyrektora Wydziału Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Krośnie Andrzeja Prugara, który bez wahania przydzielił Domowi Kultury w Brzozowie dotację na organizację warsztatów.

W.G.: I w ten sposób nagle do kalendarza poważnych imprez kulturalnych wpisały się Warsztaty Jazzowe w Brzozowie. Z nazwy były to warsztaty jazzowe, ale naprawdę do dnia dzisiejszego są to warsztaty muzyczne, na których dużo pracujemy z młodzieżą, by lepiej grała i przede wszystkim, by miała prawidłowe podejście do muzyki. W miarę swoich możliwości zachęcamy ich do wytężonej pracy w kształtowaniu własnego talentu, gdyż tylko to można zrobić w tak krótkim okresie, choć pierwsze warsztaty, jak dobrze pamiętam trwały znacznie dłużej niż obecnie.

W.Sz.: Tak, pierwsze, drugie i trzecie trwały nawet ok. 10 dni, zaczynały i kończyły się koncertem. Były to jednak czasy, gdy warsztaty znacznie łatwiej można było zrealizować.

Czy uważasz, że oprócz czasu trwania pierwsze warsztaty znacznie różniły się od obecnych?

W.G.: Pierwsze warsztaty miały ogromny odzew wśród społeczeństwa. Liczba uczestników była ogromna. Dzieje się tak jednak zawsze, gdy ludzie po raz pierwszy biorą w czymś udział. Niejednokrotnie mają nieco pochopne wyobrażenia, że przyjadą na warsztaty i wyjadą z warsztatów doskonale wyszkoleni. Warsztaty zaś są po to organizowane, żeby dać wskazówki do pracy. Polega to na tym, że my go słuchamy, sprawdzamy, patrzymy jakie ma „bolączki”, niedociągnięcia i dajemy dobre rady na przyszłość. Poza tym na pierwszych warsztatach panowała niepowtarzalna atmosfera, choć i dzisiaj, przy mniejszej ilości uczestników entuzjazm jest dość duży. Warsztatowicze jednak wiedzą już po co na warsztaty przyjechali i przypuszczają, czego zdołają się na nich nauczyć.

W.Sz.: Efektem istnienia warsztatów jest działający przy Brzozowskim Domu Kultury wspaniały big band „Brass Standard Jazz Orchestra”, którego członkami w większości wychowankowie warsztatów, to również znakomita dixielandowa formacja „Zygi Jazz Band”.

W.G.: O tak, i to najlepszy dowód na to, że warsztaty jazzowe jakieś skutki odnoszą. Trzeba podkreślić, że kilku muzyków z okolicy prezentuje już profesjonalny poziom.

W. Sz.: Wojtku, jak oceniasz tegoroczne warsztaty?

W.G.: W tym roku było siedemnastolecie warsztatów. Po raz kolejny spotkaliśmy się z Piotrem Baronem, który wykładał instrumenty dęte, Piotrem Domagałą, wykładającym gitarę, Tomkiem Kupcem, który od kilku lat uczy gitary basowej i kontrabas, a także Wiesławem Jamiołem, ekspertem od bębnow, ja jak zwykle opiekowałem się klasą pianistów.

W. Sz.: Czy mógłbyś opowiedzieć jak wygląda praca z warsztatowiczami?

W.G.: Przyjeżdżamy na warsztaty uczyć innych, ale tak naprawdę

to my sami również się uczymy, ucząc innych wyszukujemy u siebie pewne niedociągnięcia i błędy. Jedynym problemem warsztatów jest bardzo krótki czas ich trwania.

W. Sz.: Będąc na zajęciach warsztatowych zauważyłem, że znacznie obniżyła się średnia wieku uczestników.

W.G.: Tak jest. Szczególnie w tym roku są to ludzie bardzo młodzi, uzdolnieni, mający bardzo dobre poczucie rytmu.

W.Sz.: Tradycją stało się już, że warsztaty kończą się koncertami galowymi, na których występują gwiazdy polskiego jazzu, jak również goście z zagranicy. Były także warsztaty, na których wykładowcami byli znakomici amerykańscy muzycy z kwartetu Ricka Hollandera.

W.G.: Tak, to prawda. Prawdziwych gwiazd było jednak znacznie więcej. Właściwie to cała polska czołówka tutaj grała. Z tych największych nie było jeszcze w Brzozowie Tomasza Stańki, Zbyszka Namysłowskiego i Michała Urbaniaka, występował zaś Wojtek Karolak, Henryk Majewski, Jan Ptaszyn Wróblewski, Jarek Śmietana, Zbyszek Lewandowski, Andrzej Zaucha, Lora Szafran, Marek Bałata, Grażyna Łobaszewska, Piotr Baron, bracia Ścierańscy, WALK AWAY, JAZZ BAND BALL, Tomek Szukalski, Frank Gambale.

W.Sz.: Zarówno warsztaty, jak i koncerty galowe spowodowały, że brzozowska publiczność polubiła ten gatunek muzyki. Mamy teraz najwspanialszą widownię, żywo reagującą na koncertach, a słowo jazz nie wywołuje już wśród ludzi gęsiej skóry.

W.G.: I to właśnie jest najwspanialsze. Grając taki rodzaj muzyki, chcemy przekazać pewne odczucia, my nie gramy po to, żeby ludzie rozumieli i odróżniali akordy, bo to nie miałoby sensu. Tak tylko się przyjęło, że jazz trzeba zrozumieć, a przecież jest to taka sama muzyka, jak inne, np. muzyka ludowa.

W. Sz. Wojtku, serdecznie dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał: Wojciech Szuba

Wojtek Groborz z wizytą w redakcji BGP

Pozdrawiam Czytelników
BGP
Wojtek Groborz.

„Gwiazdy” i uczestnicy XIII Warsztatów Jazzowych w Brzozowie dedykują pozdrowienia czytelnikom BGP

Klasa instrumentów dętych wraz z opiekunem Piotrem Baronem (pierwszy z prawej)

Behnawien serdecznie
P.P. Czytelników
Brzozowskiej Gazety Powiatowej.
Brzozów = Jazz!

Piotr Baron

Z pozdrowieniami dla
Czytelników „Brzozowskiej Gazety
Powiatowej”
Piotr Domagała

Piotr Domagała (w środku) wraz ze swoimi uczniami - klasa gitary

W kolejnym numerze „Brzozowskiej Gazety Powiatowej”, specjalnie dla naszych czytelników, wywiad z Krystyną Prońko!

II POKAZ MODY DZIECIĘCEJ

Pokaz mody w wykonaniu najmłodszych

sklepu „Wszystko dla dziecka” mieszczącego się w Brzozowie przy ul. Rynek 5. Sklep ten udostępnił odzież do prezentacji podczas II Pokazu Mody Dziecięcej.

Mogliśmy podziwiać wspaniale prezentowane przez małe modelki i modeli kreacje

wieczorowe oraz modny w tym sezonie jeans i zamsz, jak również piękne suknie, komplety, spodnie, a także niezbędne dodatki począwszy od nakryć głowy, torebki, paski, aż po wiele innych dodatków stanowiących całość ubioru.

W drugiej części pokazu modelki i modele w rytm gorącej samby reprezentowali bardzo kolorowe i pomyślowo wykonane stroje karnawałowe.

Dzieci prezentowały również stroje swoich idoli, postaci z kreskówek jak i z życia codziennego.

W pokazach wzięło udział 35 dzieci, w wieku od 2 do 11 lat. W przerwach mogliśmy posłuchać wykonania muzycznego małych piosenkarzy z Estrady Dziecięcej BDK. Podczas pokazu panowała miła, wspaniała atmosfera, a zarówno uczestnicy pokazu, jak i widzowie mogli zorientować się co jest obecnie na „topie”.

Tą wspaniałą imprezę przygotowała Urszula Woreniec przy współpracy: Michała Florka, Damiana Wójtowicza, Marcina Buczka, Romana Władyki. Z dużą niecierpliwością oczekujemy III Pokazu Mody Dziecięcej.

Opracował: Wojciech Szuba

14 lutego „Walentynkowy wieczór” w Sali Widowiskowej BDK odbył się II Pokaz Mody Dziecięcej. Imprezę w rytm pięknej ballady jazzowej „My fanny Valentine” w wykonaniu Pollie Holiday i Elli Fitzgerald rozpoczęła Daria Prokopowicz jako piękna Walentynka. Następnie odbyła się prezentacja strojów, której towarzyszył profesjonalny komentarz Elżbiety Kuś, właścicielki

WPLYW PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO NA ŚRODOWISKO

Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM) wytwarzane jest przez wiele źródeł, które występują w środowisku naturalnym człowieka i od najdawniejszych czasów towarzyszą populacji ludzkiej. Promieniowanie elektromagnetyczne, zwane także falą elektromagnetyczną, rozchodzi się w przestrzeni zmienne pole elektromagnetyczne. Źródłami fal elektromagnetycznych są promieniujące atomy oraz przewodniki przewodzące prąd zmienny (ładunki elektryczne poruszające się ruchem niejednostajnym) a ich prędkość rozchodzenia się w próżni wynosi 300000 km/s.

Problem oddziaływania PEM na organizmy żywe pojawił się w związku z rozwojem radiotechniki. Wystąpiło tam zjawisko oddziaływania na siebie urządzeń elektrotechnicznych, co dało impuls do tworzenia nowej dziedziny badań poświęconych eliminacji zakłócających oddziaływań. Człowiek, flora i fauna są w naturalny sposób wkomponowane w obszar oddziaływań ziemskiego pola magnetycznego i elektrycznego, jak również Słońca i gwiazd oraz innych planet. Naturalne PEM jest więc czynnikiem wszechobecnym w środowisku, przy czym tworzy ono tło o niskim poziomie natężenia. Na to naturalne tło nakłada się sztuczne PEM w zakresie częstotliwości od 50 Hz do setek GHz o bardzo nierównomiernym rozkładzie natężenia. Począwszy od chwili wynalezienia i wprowadzenia do eksploatacji pierwszych urządzeń zasilanych prądem elektrycznym zaczął się tworzyć tzw. „smog elektromagnetyczny”, którego obszary działania i natężenia ciągle wzrastają wraz z rozwojem techniki. Jak bronić się przed tym kolejnym, bardzo narastającym „zaśmiecaniem” naszego środowiska? Aby można było odpowiedzieć na postawione pytanie należy zapoznać się z pochodzeniem i wpływem PEM na środowisko i organizmy żywe.

Naturalne promieniowanie w naszym środowisku

W naturalnym środowisku, w którym egzystują człowiek, rośliny i zwierzęta występuje pole elektryczne i magnetyczne. Pole elektryczne generowane przez ładunek powierzchniowy Ziemi (problem źródła tego pola nie jest ostatecznie rozstrzygnięty) rozciąga się daleko w obszar atmosfery Ziemi i bardzo szybko maleje wraz z odległością, by znów pojawić się powyżej 80 km. Źródłem pola magnetycznego Ziemi jest jądro żelaznikowe o promieniu 3500 km, którego warstwa zewnętrzna jest ciekła. Prądy wirowe, które tam mogą płynąć determinują własności ziemskiej magnetosfery. Indukcja pola magnetycznego Ziemi przy jej powierzchni jest rzędu 10^{-4} T. Obydwa te pola są składowymi pola elektromagnetycznego Ziemi.

Silne wyładowania atmosferyczne zwane piorunem (krótkotrwały przepływ prądu elektrycznego o natężeniu niekiedy setek tysięcy amperów) są również naturalnym źródłem PEM. Warto wiedzieć, że rocznie uderza w Ziemię około miliarda piorunów, a moc każdego z nich jest w przybliżeniu równa mocy wszystkim razem wziętych elektrowni Stanów Zjednoczonych. Czy więc burza jest cudownym i bezpłatnym źródłem olbrzymich mocy?

Źródłem PEM o różnych długościach, które stanowi naturalny komponent naszego środowiska, jest także Słońce i inne gwiazdy. Promieniuje ono fale elektromagnetyczne z zakresu widma widzialnego, podczerwieni, ultrafioletu, jak również

radiowe, gamma, rentgenowskie. Naturalną ochronę przed nadmiarem tego promieniowania dla naszej planety jest warstwa ozonowa, która rozprzestrzenia się w atmosferze Ziemi na wysokości od 10 km do 50 km. Niestety tworzą się w niej bardzo groźne „dziury”. Przepuszczają one w kierunku powierzchni Ziemi niebezpieczne dla jej mieszkańców PEM z zakresu krótkiego ultrafioletu, grożące mutacjami i wzrostem zachorowalności na pewne typy chorób, np. oczu, czy raka skóry. Naturalna dawka tego promieniowania jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania organizmu ludzkiego (przyswajanie witaminy D). Zagrożenie powstało wskutek nadmiernego uwalniania się freonów i halonów, gazów, z których odłączają się aktywne jony chloru i bromu rozbijające cząsteczki ozonu; - freony służą do produkcji systemów chłodzących, aerozoli, pianek poliuretanowych (materiały termoizolacyjne). Pierwszą „dziurę” wykryto w 1985 r. nad Antarktydą. Kolejne mogą pojawić się wszędzie. Polska włączona jest do światowego systemu pomiarów zawartości ozonu. Stacja prowadząca stały monitoring pracuje w Bielsku k/Grójca od 1963 r.

Sztuczne źródła promieniowania elektromagnetycznego

Zjawiska elektryczne znane były człowiekowi bardzo wcześnie. Już około 600 lat p.n.e. grecki filozof Tales z Miletu wykrył zjawisko przyciągania lekkich ciał nie będących przewodnikami, przez potarty bursztyn. Przez tysiące lat ludzkość nie umiała wykorzystać tego zjawiska dla swoich potrzeb. Dopiero słynne doświadczenie Luigi Galvaniego z udkami żab i pierwsze ogniwo zbudowane przez Aleksandra Voltę zainicjowały strumień eksperymentów z prądem elektrycznym. Takie nazwiska jak J. Ohm, A. M. Ampere, H. Ch. Oersted, M. Faraday, J. Fleming, Ch. Coulomb kojarzą się nam z nauką o ładunkach elektrycznych, prądzie i polu magnetycznym. Dzięki tym eksperymentom nasze życie jest niewątpliwie łatwiejsze. Mamy wspaniałe środki łączności, silniki, układy elektroniczne do transformacji dźwięku, obrazu, światła, przechowywania informacji, mnóstwo urządzeń medycznych wspomagających diagnozowanie i leczenie naszego organizmu. Wszystkie one potrzebują zasilania prądem najczęściej przemiennym o częstotliwości 50 Hz. Czy zastanawiamy się nad tym, że emitują one nieuchwytnie przez nasze zmysły PEM i zanieczyszczają w ten sposób środowisko?

Dziesiątki milionów komputerów i telewizorów zainstalowanych w zakładach pracy i w naszych domach dołączają swoje PEM do ogólnoswiatowego „smogu elektromagnetycznego”. Jest to promieniowanie X (rentgenowskie), które powstaje w wyniku hamowania wiązki elektronów na ekranie, jak również PEM o częstotliwości 50 Hz emitowane przez podzespoły tych urządzeń. Promieniowanie rentgenowskie można ekranować, dodatkowo nakładając na monitor specjalną (niestety dość drogą) płytkę. W pobliżu monitora komputerowego generowane jest pole elektryczne o wartości 300 V/m i magnetyczne o wartości 0,1 mT.

Nowością w naszych domostwach to kucharki mikrofalowe. PEM wykorzystuje się w nich do nagrzewania. Mikrofały (122 mm) wnikają w głąb produktu i są absorbowane przez wodę,

której cząsteczki wprowadzają w drgania. Fale te przenikają przez powietrze, szkło, materiały plastikowe, a więc „wychodzą” z kuchenki na zewnątrz, narażając nas na ukryte niebezpieczeństwo. Mikrofały mają wpływ na działalność elektryczną kory mózgowej i mięśnia sercowego płodu! Przewlekłe napromieniowanie narusza funkcję układu siatkowego pnia mózgu.

Równie szkodliwe dla środowiska może być promieniowanie gamma, którego sposób oddziaływania jest zbliżony do promieni rentgenowskich. Źródłami zagrożeń dla środowiska są tu reaktory atomowe pracujące w elektrowniach atomowych i ośrodkach badawczych, jak również szpitale, gdzie wykorzystuje się pierwiastki promieniotwórcze do radioterapii i diagnostyki. Szkodliwy wpływ na środowisko mają także stacje linii elektromagnetycznych wysokich napięć. Stopień szkodliwości PEM emitowanego z tych urządzeń zależy od czasu jego eksploatacji i siły pola, jak również od wrażliwości indywidualnej osobnika. Długie przebywanie w obecności PEM linii wysokiego napięcia powoduje zwielokrotnienie zaburzeń funkcjonalnych, neurologicznych, naczyniowo-sercowych, trawiennych, zmiany w systemie nerwowym, wzrost ciśnienia krwi i zmiany jej składu itp. Jest to wystarczająca lista zaburzeń, by zdać sobie sprawę z ogromu zagrożenia, które niosą ze sobą linie wysokiego napięcia, stacje nadawcze radiowe i telewizyjne.

Oddziaływanie fal elektromagnetycznych z materią

Struktura fali elektromagnetycznej determinuje jej sposób oddziaływania z każdą formą materii, a ta zgodnie z klasyczną teorią elektronową może być traktowana jako układ cząstek naładowanych. Zmienne pole elektromagnetyczne fali padającej wywołuje w tych układach różne oddziaływania w zależności od energii fali, a ta, jak wiadomo, zależy od częstotliwości. Z punktu widzenia komórki organizmu żywego najistotniejsze dla skutku biologicznego mają cztery typy „produktów” oddziaływania PEM z komórką: jony, dipole elektryczne, atomy i cząsteczki wzbudzone oraz rodniki. Rozpatrując sekwencję zjawisk zachodzących w materii żywej po napromieniowaniu wyróżnić można cztery stadia:

- a) fizyczne, w którym absorbowana jest energia PEM przez atomy lub cząsteczki (elektrony lub jądra atomowe);
- b) fizyko-chemiczne, w którym powstałe produkty (dipole, jony, cząsteczki wzbudzone) ulegają reakcjom wtórnym, tworząc niekiedy rodniki (np. groźne H^+);
- c) chemiczne, w którym reagują ze sobą i z innymi elementami ośrodka jony i rodniki;
- d) biologiczne, w którym następuje odpowiedź organizmu na fakt pochłonięcia PEM.

Skutki popromienne w komórce zależą od tego jakie cząsteczki wchodzące u jej skład zostały uszkodzone lub jakie funkcje zostały zaburzone. Jeżeli uświadomimy sobie, że u podstaw ogromnej ilości procesów zachodzących w komórkach biologicznych i ich zespołach znajdują się zjawiska elektryczne (powstawanie i rozchodzenie się impulsów nerwowych, procesy związane z funkcją błon komórkowych, występowanie szeregu potencjałów elektrycznych w różnych podukładach organizmu ludzkiego, np. EKG, EEG), to należy oczekiwać, że obecność zewnętrznych pól elektrycznych czy magnetycznych ma wpływ na przebieg procesów biologicznych w żywym organizmie. Skutki popromienne w komórce zależą również od czasu przebywania w obszarze działania PEM (obszarze i mają charakter kumulacyjny), jak również od mocy pochłoniętego promieniowania i predyspozycji osobniczych.

Skutki oddziaływania PEM na środowisko

Fale elektromagnetyczne wpływają na środowisko, w którym się rozchodzą. To ich zmienne pole elektryczne jest odpowiedzialne za działanie na cząsteczki, atomy, czy też ich składowe (elektrony, jony, jądra atomowe). Wiadomym jest, że na każdy ładunek elektryczny umieszczony w polu elektrycznym działają siły Coulomba, a obecność tych sił może prowadzić do skutków mechanicznych np. drgań elektronów lub nuklidów, bądź też dyslokacji tych elementów wewnątrz atomu lub cząsteczki. Tak więc obecność fal elektromagnetycznych w środowisku może prowadzić do wzbudzeń atomów, jonizacji, polaryzacji i oscylacji jąder atomów. Wymienione procesy nie są obojętne dla żywych organizmów. Każdy akt napromieniowania falami elektromagnetycznymi wiąże się z przekazywaniem całości lub części energii. Odpowiednie sterowanie jakością PEM (częstotliwością), dawką jego mocą, czasem działaniem z uwzględnieniem predyspozycji gatunkowych organizmu może mieć pozytywny wpływ na rozwój i egzystencję środowiska (rośliny, zwierzęta, ludzie), albo prowadzi do jego degeneracji lub wręcz zniszczenia. I o tym trzeba zawsze pamiętać, zwłaszcza, że skutki działania PEM na środowisko nie są do końca zbadane, choćby z tego względu, że mają charakter kumulacyjny, a „zaśmiecanie” środowiska PEM nasila się lawinowo wskutek intensywnego rozwoju techniki. Zjawiska fizyczne towarzyszące oddziaływaniom PEM z materią prowadzić mogą do zmian chemicznych (radiolizy wody, powstawanie jonów, rodników), które wywołują skutki biologiczne wewnątrz komórki, tkanki, czy też całego organizmu. Skutki fizyczne (polaryzacja, jonizacja) mogą zaburzać istniejące w organizmach struktury elektryczne, np. stałe różnice potencjałów elektrycznych na błonie komórkowej, powstawanie i rozchodzenie się impulsów nerwowych, występowanie szeregu potencjałów elektrycznych w różnych podukładach organizmu ludzkiego, np. EKG, EEG itp., a drgania jąder silne efekty termiczne. Wszystkie organizmy tworzące naturalne środowisko wzrastały w obecności naturalnego tła PEM i jego wartości należy traktować jako optymalne w funkcjonowaniu organizmu: roślin, zwierzęcia czy człowieka. Wszelkie inne dawki PEM otrzymywane w czasie zabiegów leczniczych (światłolecznictwo, elektrolecznictwo) lub w miejscach pracy, gdzie istnieje kontakt z PEM należy kontrolować, a urządzenia odpowiednio ekranować. Pamiętajmy też o tym, że promieniowania tego nie należy się bać zbyt wiele przysług nam oddaje w życiu codziennym - ale nie wolno też go bagatelizować. Należy się więc koncentrować na zwiększeniu bezpieczeństwa przy korzystaniu z osiągnięć cywilizacji, a nie na ich odrzucaniu.

BIBLIOGRAFIA

1. L. Gaszyński: Z prądem i o prądzie. MAW, Warszawa 1985.
2. J. Bońkowski, W. Flakiewicz: PEM a środowisko. „Problemy” 12/86.
3. R. Szopkę: Promieniowanie jest wśród nas MON. Warszawa 1988.
4. J. Adamczewski: Ochrona zdrowia przed promieniowaniem PZWL. Warszawa 1959.
5. Z. Przybylak: Elektromagnetyczne zagrożenie zdrowia. „Problemy” 3/90.

Opracował: Lesław Franus

AGROTURYSTYKA - szansą na powstanie nowych miejsc pracy

Agroturystyka oferuje pobyty u rodzin wiejskich, prowadzących gospodarstwa rolne oraz zróżnicowane możliwości reakcji w oparciu o zasoby gospodarstw chłopskich i specyficzne walory obszarów wiejskich.

Badania rynku turystycznego dowodzą, że rosnąca popularność agroturystyki wynika ze zmiany motywów zachowań nabywców usług turystycznych, którzy coraz częściej chcą zastąpić dotychczasowy model biernego wypoczynku:

- doświadczaniem w trakcie urlopu czegoś nowego,
- poznawaniem nowych pięknych rejonów naszego kraju,
- poznawaniem mieszkańców zamieszkujących te rejony,
- bezpośrednim kontaktem ze środowiskiem naturalnym.

Szukają oni również ciekawych zajęć i rozrywek, różnych form aktywnej reakcji w okolicy wolnej od tłumów, a przede wszystkim serdeczności i osobistego kontaktu z ludnością wiejską.

Poprzez agroturystykę następuje:

- rozwój ekonomiczny obszarów wiejskich,
- mobilizacja rolników i wiejskich społeczności do działań zmierzających do usuwania skutków degradacji środowiska naturalnego,
- przywracania krajobrazowi naturalnego wyglądu,
- wzbudzania w mieszkańcach i turystach nawyku traktowania wszystkich zasobów przyrody z szacunkiem.

Agroturystyka oferuje formy wypoczynku adresowane głównie do turystów indywidualnych, rodzin lub małych grup turystycznych. Nie wymaga rozbudowanej bazy noclegowej, ani żywnościowej, może rozwijać się w oparciu o istniejące zasoby gospodarzy, po dokonaniu odpowiednich prac adaptacyjnych celem uzyskania pożądanego przez turystów standardu pobytu, jak wydzielona sypialnia i łazienka.

Jednak większość potencjalnych nabywców usług agroturystycznych, oczekuje szerokiego pakietu propozycji aktywnego wypoczynku w obrębie danej wsi, gminy czy regionu, pozwalającego na wybór form spędzania wolnego czasu zgodnie z ich preferencjami (jazda konna, organizowanie kuligów, zabawy przy ognisku, wycieczki rowerowe, nauczanie przyrządzania regionalnych potraw,

wypożyczanie sprzętu do wypoczynku nad wodą, tradycyjne metody przetwórstwa żywności, nauczanie lokalnego rzemiosła, rozpoznawanie i zbieranie ziół i grzybów). Odpowiednio organizowana agroturystyka pobudza rozwój społeczny wsi.

Uznanie przez turystów walorów gospodarstw rolnych, poznanie stylu życia i pracy w rolnictwie, wartości kulturowych wsi

Gospodarstwo agroturystyczne w Hłudnie

sprzyja utrwaleniu u turystów poczucia szacunku dla mieszkańców wsi i ich systemu wartości, a u rolników rodzi satysfakcję z uznania ich ciężkiej pracy i stylu życia. W związku z powyższym nie ma potrzeby zapożyczania wzorców z seriali telewizyjnych, gdyż istnieje zapotrzebowanie na naturalność czyli zachowanie dbałości członków wioskowej społeczności o wygląd wsi, czystość i estetykę, wzmożenie zainteresowania i troski o lokalną architekturę, tradycyjne rzemiosło rękodzieła, sztukę kulinarną, różnorodność upraw bez zastosowania chemii (warzywa, owoce), oferta nabiału pochodzącego od własnej krowy i jajek od własnych, naturalnie żywionych kur.

Wraz z rozwojem turystyki na terenach wiejskich wzrasta rola kobiet w społecznościach wiejskich, ze względu na ich szybkie dostosowanie się do nowych zadań związanych z obsługą turystów, znaczną inicjatywność i umiejętność pracy zespołowej. Po pewnym czasie wyzwala się odruch odnoszenia się z szacunkiem do otaczającej przyrody i krajobrazu oraz chęć zachowania środowiska w nienaruszonym stanie nie tylko dla własnych dzieci, ale i dla przyszłych pokoleń.

Agroturystyka nie może być masowa, na wielką skalę, aby nie zmienić charakteru wsi i panujących w niej obyczajów. Jedną z obaw jest możliwość zagrożenia spokoju,

ciszy i autentyczności wiejskiej przyrody przez nadmierny, w stosunku do pojemności obszaru ruch turystyczny. Dlatego w danej wsi nie powinno być więcej niż kilkanaście gospodarstw agroturystycznych. Niekiedy mogą występować niekorzystne tendencje do wykupywania gruntów przez menadżerów, co może spowodować zatracenie

dotychczasowego charakteru danego obszaru oraz dalszy jego rozwój niezgodny z interesami mieszkańców wsi. Nie na wszystkich terenach rolniczych agroturystyka przynosi spodziewane sukcesy. Można wyodrębnić zespół czynników, które decydują, że dany rejon nadaje się do agroturystyki. Zalety rejonów to: piękny zróżnicowany krajobraz, bogata fauna i flora, tradycyjna wiejska architektura, obiekty historyczne,

możliwość uprawiania różnych form aktywnej reakcji, dostępność komunikacyjna, czystość i estetyka, rzeka, las, dobra woda pitna, szeroka oferta wyżywienia.

Aby agroturystyka mogła się rozwijać, rolnicy muszą być odpowiednio przygotowani. Sprzyja temu dobrze zorganizowany system doradztwa rolniczego i edukacji w rolnictwie. W pierwszym etapie, w profesjonalnie przygotowanych programach kształcenia uczestniczą doradcy i nauczyciele szkół rolniczych, a następnie w drugim etapie system kształcenia obejmuje rolników zmierzających do podjęcia działalności turystycznej.

Coraz więcej mieszkańców naszego kraju preferuje wypoczynek w gospodarstwach ekoturystycznych. Szansę rozwoju agroturystyki stwarza także rosnący rynek międzynarodowy dla turystyki wiejskiej, co przy wyraźnym wzroście zainteresowania turystów zagranicznych Polską, może spowodować wzrost popytu na usługi agroturystyczne. Istnieje jednak potrzeba, aby zadbać o własne interesy i umieć się należycie zaprezentować, przybliżając potencjalnym turystom walory danego terenu oraz konkretnego gospodarstwa oferującego usługi ekoturystyczne.

Opracował: Waldemar Kędziński

UNIA EUROPEJSKA

PAŃSTWA UNII EUROPEJSKIEJ

W kolejnych numerach BGP prezentujemy informacje o poszczególnych państwach członkowskich, wchodzących w skład Unii Europejskiej. Dane te pozwolą Państwu między innymi na poznanie specyfiki danego kraju, jego gospodarki i sektorów przemysłu. Jest to bardzo ważne w dobie, gdy nasz kraj aspiruje do wejścia do Unii Europejskiej.

FINLANDIA

Powierzchnia: 337 tys. km²

Ludność: 5,2 mln

Gęstość zaludnienia: 15 os./km²

Stolica i największe miasto: Helsinki

Język urzędowy: fiński i szwedzki

Ustrój: republika

Graniczy z: Szwecją, Norwegią, Rosją i Estonią

Święto narodowe: 6 grudnia (rocznica proklamowania niepodległości 1917r.)

WARUNKI NATURALNE

Finlandia jest krajem nizinnym. Najwyższym punktem jest Hultiatuntur (1324 m) – szczyt w północno-zachodniej części kraju. Średnia wysokość nad poziom morza wynosi 152 m, ale większość nadbrzeżnych nizin na południu i zachodzie nie przekracza 20 m. Finlandia to kraj jezior, których liczbę ocenia się na 55 tys., zajmują one 10 % powierzchni. Niziny na południu są najurodzajniejsze.

Lasy zajmują 66 % powierzchni i stanowią przeważnie własność prywatną.

GOSPODARKA

Spadek wód zapewnia rozwój hydroenergetyki, która dostarcza 22% energii. Dalsze 20 % pochodzi z elektrowni atomowych, ale więcej niż połowa potrzeb zaspokajana jest przez elektrociepłownie opalane importowaną ropą. Przemysł oparty jest na wykorzystaniu drewna i metali. Przemysł metalowy skupiony jest w Helsinkach, Tampere, Turku i kilku mniejszych miastach, a jego wyroby stanowią 30 % eksportu. W stocznich buduje się łodolamacze (niezbędne w zimie) i promy. Inne gałęzie przemysłu to przemysł gumowy, tworzyw sztucznych, farmaceutyczny i elektroniczny.

W Finlandii występują: miedź, żelazo, nikiel, srebro, ołów, chromity, kobalt i rtęć. Brak jest paliw, ale na terenach wiejskich wydobywa się i użytkuje torf.

KOMUNIKACJA

Większość fińskiego handlu odbywa się drogą morską, także ze Szwecją, która ma inny rozstaw torów kolejowych. Zimą dostęp do portów zapewniają łodolamacze. Największym portem są Helsinki.

ROLNICTWO

Nieco ponad 7 % powierzchni stanowią ziemie uprawne, a 1 % pastwiska. 9 % zatrudnionych pracuje w rolnictwie. Główne uprawy to: pszenica, żyto, jęczmień, owies i ziemniaki. Najlepsze tereny rolnicze znajdują się na południu. Na północy ważną rolę odgrywa hodowla reniferów.

MIASTA

60 % Finów żyje w obszarach zurbanizowanych. W Helsinkach skupia się 20 % ludności.

Komitet Regionów

Komitet Regionów (Committee of the Regions) jest jedną z najmłodszych instytucji Unii Europejskiej. Został on utworzony na mocy Traktatu z Maastricht z 1992 r., a rozpoczął działalność w marcu 1994 r. Powołanie Komitetu Regionów miało na celu włączenie regionów i społeczności lokalnych w proces integracji europejskiej. Komitet Regionów, podobnie do Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, jest instytucją doradczą, a jednocześnie pełni funkcję przedstawicielską wobec reprezentowanych przez siebie instytucji i organizacji. Jego liczebność i skład (w podziale na państwa członkowskie) jest taki sam, jak w przypadku Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Członkowie Komitetu (i ich zastępcy) są mianowani jednomyślnie przez Radę UE, na podstawie wniosków składanych przez poszczególne państwa członkowskie. Wybierają oni spośród siebie, na dwa lata, przewodniczącego oraz prezydium. Traktat Nicejski zawiera w stosunku do Komitetu Regionów postanowienia analogiczne jak do Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Ustalono górny limit liczby jego członków na 350 osób oraz zarezerwowano miejsca w Komitecie dla przedstawicieli pochodzących z nowych państw członkowskich według takiego samego klucza, jak w przypadku Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Rada UE będzie w przyszłości zatwierdzać listę członków Komitetu i ich zastępców, sporządzoną na podstawie propozycji państw członkowskich, kwalifikowaną większością głosów.

Komitet Regionów musi być na mocy traktatów konsultowany przez inne organy WE w pewnych dziedzinach, jak np. w sprawach związanych z funkcjonowaniem funduszy regionalnych i Funduszu Spójności oraz w odniesieniu do działań w zakresie edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budowy sieci transeuropejskich. Komitet może też przygotowywać i przedstawiać z własnej inicjatywy opinie na różne tematy. W ramach Komitetu pracuje osiem stałych komisji i cztery podkomisje. Komitet Regionów korzysta - ze względów oszczędnościowych - ze struktury administracyjnej Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

Więcej informacji na temat Unii Europejskiej na stronach Starostwa Powiatowego w Brzozowie
www.powiat-brzozow.com

nowe

RBR-NY

Radio Brzozow - Nowy Jork

Aktualności:

Postanowiliśmy stworzyć drugi kanał radia, na którym przez 24 godziny na dobę będziecie mogli słuchać specjalnych, cotygodniowych audycji przygotowanych specjalnie dla Was przez naszych DJ'ów! Natomiast na pierwszym, pierwotnym :) kanale cały czas będziecie mogli posłuchać muzyki z całego świata oraz sporadycznie i nieregularnie krótkie audycje DJ'ów poza ramówką, która już z resztą przestała obowiązywać wraz z pojawieniem się kanału drugiego.

Do naszego radia przyłącza się nowy DJ, a właściwie DJ'ka – Victoria! Już wkrótce na antenie usłyszycie jej pierwsze audycje, poświęcone najprawdopodobniej aktualnością ze świata muzyki.

Z przykrością informujemy, iż DJ Looker zdecydował się opuścić redakcję naszego Radia z powodu „deficytu czasu” :(Pomimo licznych prób nie udało nam się odwieść go od tego zamiaru, coż miejmy nadzieję, że kiedyś do nas powróci!

Jak nas słuchać?:

Wystarczy popularny program muzyczny WinAmp i oczywiście dostęp do Internetu :) Włącz WinAmp'a, naciśnij Ctrl+L i wpisz nasz adres (zostanie on automatycznie dodany do playlist'y).

Nasze adresy:

Kanał I:

- radio.serwis-malolata.com:8000
- radio.brzozow.com:8000

Kanał II:

- radio.serwis-malolata.com:9000
- radio.brzozow.com:9000

Strona WWW:

- www.rbr-ny.prv.pl

Nasi partnerzy medialni:

- SM > www.serwis-malolata.com
- BSI > www.brzozow.com
- SP > www.powiat-brzozow.com

Opracował: Błażej Biesiada
(bejo@brzozow.com)

... Najszybciej rozwijający się Serwis Internetowy w Brzozowie
... Najlepsze wskaźniki odwiedzalności
... Nieustannie nowe pomysły,
... Dążenie do doskonałości

- Tylko u nas wyślesz e-kartki z Brzozowa (oraz inne w jednej z 10 kategorii)!
 - Zarejestrujesz elegancki adres pocztowy w domenie @serwis-malolata.com oraz @powiat-brzozow.com
 - Wirtualnie odwiedź Nowy Jork dzięki „live streamingowi” oraz jednemu z 10 webcamów, a także dowiesz się jak w danej chwili wyglądają: Krosno, Lesko oraz Rzeszów
 - Spędzisz miło czas „po godzinach” w dziale QLTURA
 - Pozdrowisz znajomych oraz podyskutujesz na bardzo ciekawe tematy dzięki ForOOm Brzozów
 - Porozmawiasz na jednym z dwóch dostępnych Chat-Room'ów
 - Posłuchasz Radia RBR-NY
 - Dowiesz się co słychać w Brzozowskim LO, mieście oraz okolicach
- ...na naszych stronach czeka na Ciebie jeszcze wiele więcej atrakcji!

W internecie liczy się tylko www.Serwis-Malolata.com!

Opracował: Krzysztof Cyganik
Radio RBR-NY

Uwaga !!!

Zgubiono legitymację szkolną na nazwisko:
Stanisławczyk Marcin - kl. IV TB 2

Uczciwego znalazcę prosimy o kontakt pod adresem: Redakcja „Brzozowskiej Gazety Powiatowej”,
ul. Sienkiewicza 2, 36-200 Brzozów, tel./fax (0-13) 43-431-65. Dziękujemy !

Strzeż się hakerów !!!

W marcu 2003 roku odwiedził Polskę Kevin Mitnick (38 lat), uznawany za hakera wszech czasów (w świecie internetowym pod pseudonimem *Condor*), stał się bohaterem filmów i książek - m.in. „Cyberpunk” Katie Hafner i Johna Markoffa oraz „Takedown” Markoffa. Mitnick wykradł tysiące plików z danymi i co najmniej 20 tys. numerów kart kredytowych. Włamał się m.in. do Dowództwa Obrony Powietrznej USA, do centrali międzynarodowych korporacji (m.in. Motoroli, Nokii, Sun), ukradł informacje dotyczące najnowszej generacji elektronicznych zabezpieczeń i supertajnych kodów służb bezpieczeństwa. Hacker miał dostęp do tajemnic handlowych wartych dziesiątki milionów dolarów. Jednocześnie potrafił usuwać swoje dane z elektronicznych kartotek policyjnych. Po aresztowaniu przez FBI w lutym 1995 r. groziło mu 460 lat więzienia, i to mimo, że nigdy nie oskarżono go o czerpanie korzyści finansowych z hakerstwa. Za kratami (w więzieniu w Lompoc w Kalifornii) spędził pięć lat - na wolność wyszedł w styczniu 2000 r. Sąd zakazał mu korzystania z komputera. „Uzbrojony w klawiaturę jest groźny dla społeczeństwa” - uzasadnił sędzia. Po wyjściu z więzienia Kevin Mitnick stał się najbardziej poszukiwanym ekspertem do spraw bezpieczeństwa systemów komputerowych.

Kevin Mitnick

program na dysk swojego komputera. Następnie wprowadza do systemu komputerowego firmy „Edytory” S.A. wirusa niszczącego dane zapisane na serwerze. System komputerowy firmy zostaje sparaliżowany na wiele godzin. Żądny popularności haker zmienia firmową stronę WWW, zamieszczając na niej informacje o włamaniu.

By ustrzec się przed podobnymi nieprzyjemnymi sytuacjami prezentuję podstawowe zasady zabezpieczenia domowego i firmowego komputera z systemem Microsoft Windows, którego użytkownicy korzystają z połączenia internetowego, przed niechcianymi intruzami (hakerami). Wielu ludzi, mimo że zdają sobie sprawę z zagrożeń płynących z korzystania z ogólnodostępnej sieci, przy stałym adresie i przez dłuższy czas, rezygnuje z zabezpieczenia swojego komputera, obawiając się, że jest to zbyt trudne dla laika. Mam nadzieję, że wskazówki zawarte w tym materiale pozwolą czytelnikowi na zmianę zdania w tej kwestii.

W przypadku każdego systemu operacyjnego podstawową zasadą jego bezpiecznej eksploatacji jest stałe aktualizowanie systemu operacyjnego i posiadanego oprogramowania. W miarę upływu czasu w rozmaitych elementach systemu ujawniane są mniej lub bardziej krytyczne, ze względu na bezpieczeństwo, luki. Producenci reagują na to, publikując odpowiednie łatki i uaktualnienia eliminujące zagrożenie.

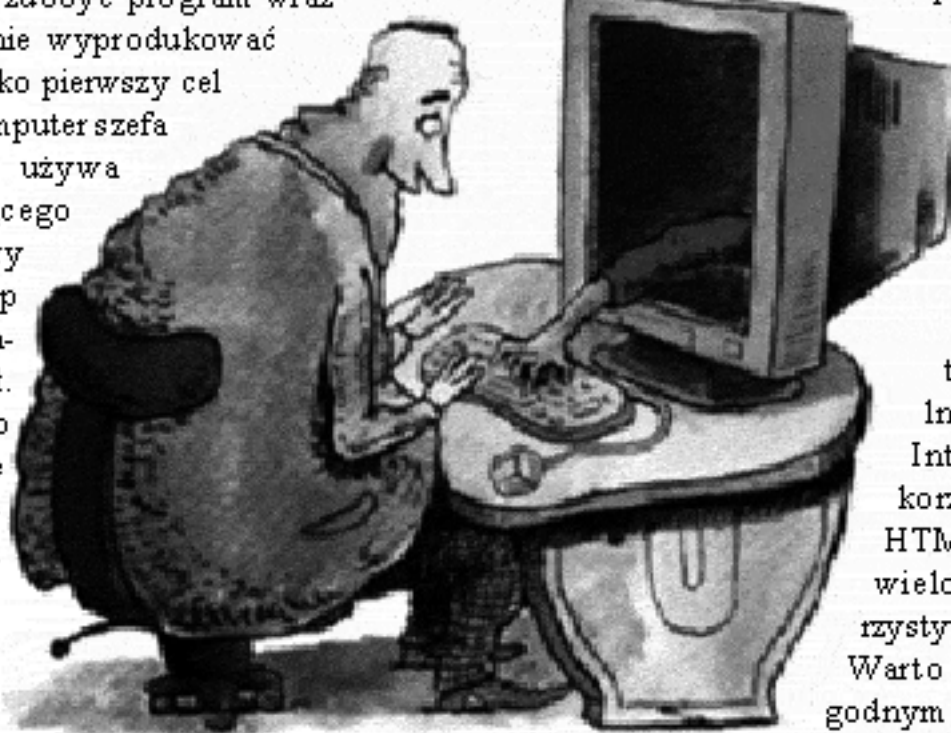
W przypadku systemu Microsoft Windows najprostszą metodą utrzymywania systemu w wersji aktualnej jest częste odwiedzanie witryny windowsupdate.microsoft.com. Można

także zapisać się na listę dystrybucyjną

i otrzymywać e-maile z aktualnymi poprawkami systemu Windows. Należy bezwzględnie zainstalować ostatnią wersję Service Pack dla używanego systemu, a następnie wszystkie ważne aktualizacje. Należy także pobrać wszelkie uaktualnienia przeglądarki Microsoft Internet Explorer, z której usług korzysta przy przetwarzaniu kodu HTML wiele aplikacji, a w której wielokrotnie wykrywane i wykorzystywane były bardzo poważne błędy.

Warto pamiętać, że jedynym wiarygodnym źródłem uaktualnień Microsoft Windows są strony <http://www.microsoft.com>, a fałszowanie biuletynów i latek Microsoft jest aktywnie wykorzystywaną metodą rozpowszechniania tzw. koni trojańskich. Hacker instaluje konia trojańskiego na komputerze ofiary, za jego pomocą inwigiluje system oraz przechwytytuje korespondencję.

Oznacza to, że nie należy ufać listom z informacjami o nowej łusce z załączonym programem rzekomo ją eliminującym, a każdą

JAK DZIAŁA HAKER

Wyobraźmy sobie następujący scenariusz. Firma „Edytory” S.A. opracowuje kolejną wersję popularnego edytora tekstu. Hacker postanawia zdobyć program wraz z dokumentacją, a następnie wyprodukować pirackie kopie programu. Jako pierwszy cel ataku wybiera prywatny komputer szefa firmy. Do włamania używa specjalnego programu łączącego się z komputerem ofiary i próbującego uzyskać dostęp do systemu poprzez podstawianie kolejnych haseł. Hacker ma wiele szczęścia i po kilku godzinach poznaje hasło dostępu do komputera ofiary. Inwigiluje system nie znajdując jednak interesującego go programu. Kontynuując atak przesyła na adres e-mail biura firmy komputerowej, list zawierający konia trojańskiego. Roztargniona sekretarka „daje się nabrać” i instaluje ukrytego w załączniku konia trojańskiego na firmowym serwerze. Hacker uzyskuje szeroki dostęp do systemu, zapoznaje się z dokumentacją programu, czyta firmową pocztę i stara się ustalić stopień zaawansowania prac nad programem. Kiedy jest już pewien, że dobiegły one końca, używa kolejnych funkcji konia trojańskiego i kopiuje

taką wiadomość zweryfikować na stronach Microsoft. Warto również pamiętać, że Microsoft załącza do swoich informacji podpis cyfrowy, na podstawie którego można zweryfikować wiarygodność otrzymanej informacji.

Kolejnym istotnym elementem zabezpieczającym komputer jest oprogramowanie antywirusowe. Ceny tego oprogramowania są zazwyczaj stosunkowo niskie, a nierzadko bywa ono rozprowadzane bezpłatnie z nowymi komputerami. Stosując takie oprogramowanie nie należy zapominać o częstej aktualizacji bibliotek wzorców wirusów. Biorąc pod uwagę obserwowaną prędkość pojawiania się coraz to nowych wirusów, wydaje się, że dla komputera domowego ze stałym łączem cotygodniowa aktualizacja jest absolutnym minimum. O ile to tylko możliwe, należy skorzystać z opcji automatycznego uaktualniania bazy programu z zadaną częstotliwością. Oczywiście, najlepszy antywirus nie jest w stanie zapewnić całkowitej szczelności przed złośliwym kodem. Niezbędna jest także świadomość użytkownika, że „nieznane znaczy niebezpieczne”. Odwiedzając podejrzane strony, uruchamiając ściągnięte z nich programy lub otwierając załączniki listów, których pochodzenia nie znamy, zawsze ryzykujemy zarażenie bądź uszkodzenie systemu „na własną prośbę”.

DOMOWA ZAPORA OGNIOWA

Najczęściej zaniedbywanym elementem zabezpieczenia połączenia internetowego, właśnie ze względu na jego skomplikowanie, jest zastosowanie programu filtrującego pakiety czyli tzw. firewalla osobistego (ang. *personal firewall*).

Na rynku istnieje kilka całkiem dobrych pakietów oprogramowania tego typu, dostępnych dla użytkownika domowego całkowicie bezpłatnie. Można wybrać pomiędzy łatwością konfiguracji i czytelnością interfejsu a szczegółowością w filtrowaniu. Zachęcam do zastosowania tego ostatniego typu firewalla osobistego.

Koszt niewielkiego i co godne podkreślenia, jednorazowego nakładu pracy, można w ten sposób znacząco podnieść poziom zabezpieczenia systemu. Przy wyborze firewall'a należy zwrócić uwagę, aby wybrany program miał możliwość filtrowania pakietów nie tylko ze względu na aplikację, co jest powszechnie spotykanym rozwiązaniem, ale także na protokół, port oraz adres źródłowy i docelowy. Krótko mówiąc, im więcej szczegółowych możliwości daje nam producent, tym lepiej. Cenne wskazówki i przykłady bezpiecznej konfiguracji firewalla osobistego można znaleźć na stronie www.tpffaq.com.

Co prawda, została ona stworzona z myślą o użytkownikach programu Kerio Personal Firewall i jego właśnie dotyczą szczegółowe opisy reguł tam zawarte, jednak same zasady pozostają niezmiennie i mogą być użyte w przypadku innych firewall'i a samo ich zastosowanie nie powinno nastręczyć problemu.

Poniżej znajduje się kilka podstawowych reguł filtrowania, które warto zastosować w konfiguracji swojego firewall'a. Prawidłowo skonfigurowany firewall osobisty nie powinien:

- zezwalać na udostępnianie plików i drukarek komputerom poza siecią lokalną, (jeżeli nie mamy takowej, najlepiej po prostu wyłączyć taką możliwość w konfiguracji właściwości połączenia) - zobacz Pomoc na temat udostępniania plików i drukarek),
- zezwalać na odpytywanie o obecność komputera poleceniem ping,

Powinien zaś odmawiać wszelkich prób łączenia się z zewnątrz z naszym komputerem (jeżeli chcesz swojego komputera używać jako serwera, prawdopodobnie nie są Ci potrzebne wskazówki z tego artykułu - w przeciwnym razie przemyśl jeszcze raz swoją decyzję).

Jednocześnie normalne czynności, do których wykorzystywane jest połączenie z Internetem, powinny pozostać niezakłócone. W razie jakichkolwiek problemów lepiej poprosić o pomoc znajomego „eksperta”, niż zupełnie zrezygnować z osobistego firewall'a.

ARCHIWIZACJA DANYCH

Ostatnią, luźno związaną z podłączeniem do Internetu, jednak ściśle powiązaną z samym bezpieczeństwem danych w domowym komputerze, kwestią jest archiwizowanie danych czyli tzw. backup. We wszystkich wersjach systemu Microsoft Windows znajdują się narzędzia, ułatwiające wykonywanie kopii zapasowych. Przy obecnych, niskich cenach zarówno nagrywarek CD jak i samych nośników CD-R, najprostszym rozwiązaniem może być jednak po prostu skopiowanie najcenniejszych danych na płyty CD. Warto pamiętać, że nie ma sensu archiwizowanie całych dysków, ponieważ praktycznie całe oprogramowanie można odtworzyć, korzystając z dysków instalacyjnych.

Na koniec chciałbym przytoczyć stwierdzenie Kevina Mitnick'a, który powiedział, „**informacje określone mianem ściśle tajne są zazwyczaj ogólnodostępne**”.

Słowa te dają dowód na to, że nie istnieje absolutnie pewny sposób zabezpieczenia się przed włamaniem do systemu. Warto jednak zastosować kilka podstawowych, opisanych wyżej zasad, które wymagają niewielkiego zaangażowania oraz nakładów finansowych znikomych przy wartości samego komputera, a tym bardziej zawartych na nim danych.

Te proste metody są wystarczające, aby zniechęcić ogromną większość potencjalnych włamywaczy od zainteresowania się naszym komputerem, czego sobie i Państwu życzę.

Opracował: Dariusz Supel

Żółw ozdobny w naszym domu

Pojęcie **żółwia ozdobnego** obejmuje grupę północno-amerykańskich żółwi wodnych, wśród których można wyróżnić 6 gatunków z licznymi podgatunkami. W hodowlach amatorskich spotykany jest najczęściej w dwóch podstawowych odmianach: żółw czerwonouchy i żółw żółtouchy (zwany żółtolicym).

Ojczyzną żółwia ozdobnego są środkowe stany USA, a także południowo-wschodni Meksyk. Odmianę czerwonouchą najczęściej spotyka się w dorzeczu wschodniej i zachodniej Missisipi, zaś odmianę żółtouchą w dorzeczu Missisipi wschodniej. Gatunek ten żyje w dorzeczu wolno płynących rzek, w wodach stojących: jeziorach o mulistym dnie, bagnach, mokradłach i stawach, w miejscach zarośniętych bujną roślinnością wodną i dobrze nasłonecznionych. Wielkość ciała tych zwierząt waha się w granicach 26-28 cm, choć zdarza się również, że osiągają i 35 cm długości. Są to zwierzęta długowieczne, dożywają nawet do 75 lat.

Z roku na rok wzrasta liczba hodowców żółwi. Jeszcze do niedawna żółwie ozdobne stanowiły prawie 100% wszystkich żółwi wodnych hodowanych w Polsce. Choć w ostatnich latach pojawiły się w handlu również inne gatunki żółwi wodnych, żółwie ozdobne są w dalszym ciągu najczęściej chowanymi w naszych domach.

Żółwie należą do zwierząt, które na ogół łatwo się oswiają i przyzwyczajają do opiekuna. Wybierając do hodowli właśnie to zwierzę, musimy sobie zdawać sprawę, że nie uda nam się uzyskać tak bezpośredniego kontaktu, jak z innymi zwierzętami domowymi – kotami, psami. Źródłem satysfakcji może być dla nas fakt wyhodowania zwierzęcia zdrowego, dużego ładnego, utrzymującego się w dobrej kondycji przez szereg lat, a już z pewnością fakt uzyskania potomstwa.

Żółwia nie powinniśmy kupować na bazarach ani od ulicznych sprzedawców. Tylko zakup w sklepie zoologicznym zapewnia nam wybór zdrowego zwierzęcia. Nie nabywajmy żółwia w zimowych miesiącach (od września do kwietnia), ponieważ na ten okres przypada sen zimowy żółwi. Wszystkie zdrowe osobniki powinny znajdować się wówczas w spoczynku, zaś te które są wybudzone, cechuje zmniejszona aktywność życiowa.

Przy zakupie należy zwrócić szczególną uwagę na wygląd żółwia.

Zdrowe zwierzę przy próbie dotyku wykazuje naturalną chęć ucieczki, interesuje się otoczeniem i pokarmem, chętnie pływa i nurkuje w wodnej części terrarium, zaś po ułożeniu na grzbiecie próbuje szybko powrócić do właściwej dla siebie pozycji. Bardzo ważny jest także wygląd zewnętrzny gada. U dorosłego osobnika pancerz musi być twardy, regularny, nie wykazujący braku jakichkolwiek części. Oczy muszą być wyraźne, nie mogą być opuchnięte czy też zaklejone ropną wydzieliną. Kłoka powinna być sucha i zamknięta. Jeżeli obejrzawszy dokładnie żółwia stwierdzimy, że nasz wybranek jest zdrowy i odpowiada opisanym normom, możemy dokonać zakupu.

Do transportu może posłużyć drewniany, metalowy lub plastikowy pojemnik o wymiarach niewiele większych od żółwia. Może to być również słowik. Musimy pamiętać, aby taka transportówka posiadała otwory wentylacyjne, zaś jej dno było wyłożone wilgotną ligniną. Przed transportem nie karmimy zwierzęcia. Dobrze jest natomiast wcześniej obniżyć mu trochę temperaturę, dzięki czemu żółw stanie się

Żółw czerwono uchy

niedużo ospały i spokojniejszy.

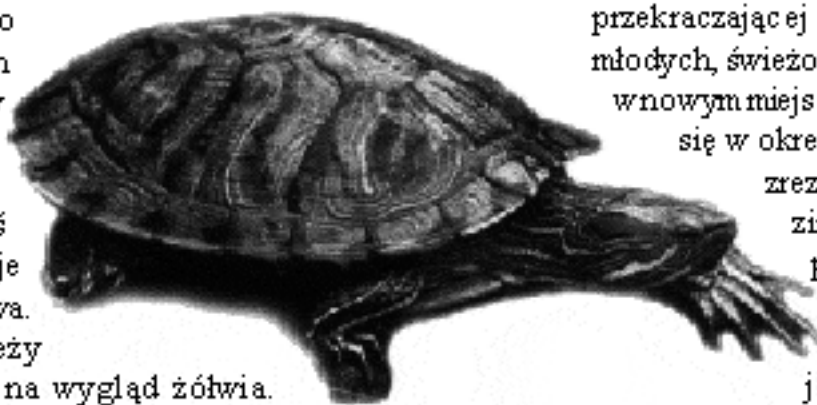
Zakupionego żółwia należy przede wszystkim umyć. Kąpiemy go w ciepłej wodzie, o temperaturze 25-27°C, do której dodajemy sól kuchenną. Dzięki takiej kąpieli zwierzę będzie mogło uzupełnić ubytki wody i soli w organizmie, poprawi się jego samopoczucie, zaś hodowca z łatwością oczyści pancerz gada. Pamiętajmy, aby nie łączyć żółwi w pary lub grupy bez nadzoru hodowcy, stary mieszkawiec może bowiem dręczyć młodego. Niedopuszczalne jest również trzymanie razem zwierząt różnej wielkości, osobniki duże i silne mogą męczyć żółwie małe i słabsze.

Żółwie ozdobne karmimy 2-3 razy w tygodniu, a całą porcję dzienną podajemy jednorazowo, prosto do wody. Wielkość porcji dziennej ustalamy na podstawie obserwacji, ile pokarmu jest w stanie zjeść żółw w ciągu pierwszych kilku minut po podaniu. Nie należy żółwi przekarmiać, mogą one ulec otyłości, co z kolei może być przyczyną zahamowania rozrodczości. Żółwie ozdobne wolą pokarm zwierzęcy, który zawsze rozdrobiamy. Witaminy podajemy po jednej kropli, dwa razy w tygodniu.

Bardzo ciekawym zjawiskiem u żółwi ozdobnych jest okres zimowy. Zapadają one w stan spoczynku na okres od końca października do początku kwietnia. Zimować powinny żółwie zdrowe, odżywione, niezbyt młode, o długości pancerza przekraczającej 10 cm. W przypadku osobników bardzo młodych, świeżo nabytych i jeszcze nie zaaklimatyzowanych w nowym miejscu lub też zwierząt chorych czy znajdujących się w okresie rekonwalescencji – z zimowania należy zrezygnować.

Przed ułożeniem gada do snu zimowego musimy go odpowiednio przygotować. W ciągu 2-3 tygodni poprzedzających rozpoczęcie hibernacji stopniowo ograniczamy podawane porcje jedzenia, zwiększamy natomiast porcje witamin. Za 7 dni przed zimowaniem przestajemy w ogóle podawać pokarm. Do snu umieszczamy żółwia w szklanym lub plastikowym naczyniu, napełnionym wodą o głębokości odpowiadającej długości pancerza zwierzęcia. Tak przygotowany pojemnik ustawiamy w ciemnym i chłodnym miejscu, temperaturze utrzymującej się w granicach 4-5°C. Spadek temperatury poniżej 0°C może spowodować przemarznięcie żółwia, natomiast wzrost powyżej 7°C zakłócenie snu i przejście w stan częściowej aktywności. Po kilku tygodniach trwania hibernacji należy pamiętać o wymianie w zbiorniku części wody na świeżą o takiej samej temperaturze. Co pewien czas należy również skontrolować, czy żółw nadal pozostaje w stanie hibernacji. Jeżeli dojdzie do przebudzenia i zwierzę nie chce dłużej spać, musimy je umieścić w temperaturze pokojowej i karmić do końca zimy.

Opracowała: Anna Kałamucka

Gdzie na rower?

Wiosna zbliża się do nas dużymi krokami i chociaż zima jeszcze całkiem jej nie ustąpiła, to niewątpliwie już niedługo warunki pogodowe pozwolą rozpocząć

nowy sezon rowerowy. Na nadchodzące piękne wiosenne weekendy przygotowaliśmy dla Was propozycje trasy rowerowej po okolicach Brzozowa.

Niedzielną przejażdżkę

BRZOZÓW - Przysietnica - Humniska - Grabownica Starzeńska - Pakoszówka - Strachocina - Górki - Humniska - BRZOZÓW

Długość: ok. 32 km

Czas przejazdu: ok. 2 h

Ogólna charakterystyka:

Jest to stosunkowo łatwa i krótka wycieczka, w sam raz na pogodne, niedzielne popołudnie. Wiedzie ona w większości drogami asfaltowymi, tylko jeden odcinek pokonujemy drogą szutrową. Oprócz pięknych panoram, na trasie wycieczki będziemy mogli zobaczyć dawną rezydencję biskupów przemyskich na Wielkiej Jakli oraz kopalnię ropy naftowej Graby, a na koniec przejedziemy nad podziemnymi zbiornikami gazu ziemnego w Strachocinie!

Opis trasy:

- **0.00 km** Wycieczkę rozpoczynamy z rynku, jadąc drogą asfaltową w kierunku Rzeszowa.
- **1.14 km** Skracamy na prawo, w kierunku Przysietnicy.
- **2.72 km** Około 100 m przed cmentarzem w Przysietnicy skręcamy na prawo w asfaltową drogę, prowadzącą na Wielką Jaklę.
- **3.30 km** Droga zakręca w lewo i zaczyna się mały podjazd.
- **4.69 km** Po lewej stronie mijamy drewnianą willę, będącą niegdyś letnią rezydencją biskupów przemyskich. Tutaj kończy się droga asfaltowa i zaczyna leśna dróżka, zaraz na samym jej początku skręcamy ostro w lewo i przez chwilę jedziemy wzdłuż ogrodzenia willi.
- **4.96 km** Dojeżdżamy do niewielkiej doliny, gdzie położona jest mała kapliczka, spod której wypływa źródło z pitną wodą. Niestety ostatnimi czasy, nie wiadzie czemu, coraz częściej można zastać źródło wyschnięte. Po opcjonalnym napełnieniu bidonów wodą :) wracamy się w kierunku willi biskupiej, tą samą drogą, którą tu dotarliśmy.
- **6.62 km** U podnóża Wielkiej Jakli skręcamy ostro na lewo, w drogę szutrową.
- **7.82 km** Na pierwszym rozdrożu, za stacją wodociągów skręcamy w prawo, zaczyna się dość ostry podjazd.
- **8.31 km** Przed samym końcem owego podjazdu skręcamy w pierwszą drogę w lewo. Od tej chwili po prawej stronie będzie towarzyszył nam widok panoramy Brzozowa.

· **9.07 km** Skracamy w lewo, opuszczając dotychczasową drogę.

· **9.59 km** Droga zakręca w prawo, zaczyna się mały zjazd.

· **10.04 km** Jedziemy cały czas prosto, tą samą drogą. Po lewej stronie mijamy krzyż na wzniesieniu.

· **10.98 km** Skracamy w lewo, jedziemy cały czas lasem przez kopalnię Graby, z resztą charakterystyczna woń ropy naftowej nie pozwala ani na chwilę o tym fakcie zapomnieć.

· **11.69 km** Przejeżdżamy przez kopalniane warsztaty.

· **12.97 km** Droga zakręca w prawo i zaczyna się zjazd, po prawej stronie możemy podziwiać panoramę Grabownicy Starzeńskiej.

· **13.57 km** Dojeżdżamy do drogi asfaltowej, skręcamy w prawo. Na krzyżówkach w Grabownicy Starzeńskiej skręcamy na lewo, w kierunku Sanoka.

Kopalnia gazu w Strachocinie

· **18.66 km** Około 100 m za tablicą PAKOSZÓWKA skręcamy ostro w prawo, po małym zjeździe zacznie się trudny kondycyjnie podjazd. Po woli będziemy mijać kolejne zabudowania kopalni ropy naftowej Strachocina. W tej chwili kilkadziesiąt metrów pod nami w wyeksploatowanym już złożu ropy naftowej znajduje się ogromny zbiornik gazu ziemnego!

· **23.09 km** Po długim i zapewne niezwykle emocjonującym :) zjeździe skręcamy w prawo w kierunku Górek.

· **28.25 km** Jedziemy cały czas prosto, tą samą drogą w kierunku Humnisk.

· **30.08 km** Skracamy w lewo do Brzozowa.

· **ok. 32.00 km** Dojeżdżamy do rynku, gdzie rozpoczęliśmy naszą wycieczkę.

Zarówno tę trasę, jak i kilka innych znajdziecie na BSI, czyli Brzozowskim Serwisie Internetowym (www.brzozow.com).

Opracował: Błażej Biesiada
(bejo@brzozow.com)

Turniej klas pierwszych Szkół Ponadgimnazjalnych oraz Gimnazjów powiatu brzozowskiego

Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego w Brzozowie był pomysłodawcą turnieju, w którym udział mogą wziąć reprezentacje klas pierwszych Szkół Ponadgimnazjalnych oraz Gimnazjów Powiatu Brzozowskiego.

Współorganizatorami turnieju są: Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Brzozowie, Zespół Szkół Budowlanych w Brzozowie oraz Szkolny Klub Sportowy „Sokół” przy Liceum Ogólnokształcącym w Brzozowie.

Celem turnieju jest:

- popularyzacja Zespołowych Gier Sportowych na terenie miasta i gminy Brzozów,
- aktywizacja uczniów do uczestnictwa w rywalizacji sportowej,
- promocja szkół ponadgimnazjalnych w Brzozowie.

Współzawodnictwem objęto: piłkę koszykową dziewcząt i chłopców, piłkę siatkową dziewcząt i chłopców oraz piłkę nożną chłopców.

W turnieju finałowym uczestniczyć będą 4 zespoły:

- dwie najlepsze drużyny ponadgimnazjalne wyłonione w turnieju eliminacyjnym klas pierwszych,
- mistrz i wicemistrz powiatu w kategorii Gimnazjów.

Terminy spotkań eliminacyjnych szkół ponadgimnazjalnych:

Lp.Dyscyplina	Data	Godzina	Miejsce
1.PS dziewcząt	25.II	godz.11.40	sala I LO Brzozów
2.PS chłopców	28.II	godz.11.40	sala I LO Brzozów
3.PK dziewcząt	4.III	godz.11.40	sala ZSB Brzozów
4.PK chłopców	7.III	godz.11.40	sala I LO Brzozów

Terminy spotkań finałowych:

Lp.Dyscyplina	Data	Godzina	Miejsce
1.PS dziewcząt	21.III	godz.11.00	sala I LO Brzozów
2.PS chłopców	28.III	godz.11.00	sala ZSB Brzozów
3.PK dziewcząt	4.IV	godz.11.00	sala ZSB Brzozów
4.PK chłopców	11.IV	godz.11.00	sala I LO Brzozów

Po zakończeniu rozgrywek finałowych w piłce siatkowej i koszykowej rozegrany zostanie Halowy Turniej Piłki Nożnej z udziałem 4 najlepszych szkół połączonych z wręczeniem dyplomów i nagród.

Zasady punktacji:

zdobywcy I miejsca 40 pkt, II miejsca 30 pkt, III miejsca 20 pkt IV miejsca 10 pkt pozostali uczestnicy eliminacji 5 pkt.

O zwycięstwie decyduje zdobyta ilość punktów, w przypadku równej ilości - większa ilość wyższych lokat.

Zwycięska szkoła w punktacji ogólnej otrzyma komplet strojów do zespołowych gier sportowych ufundowany przez Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Brzozowie.

Zdobywcy trzech pierwszych miejsc w poszczególnych dyscyplinach sportowych otrzymają pamiątkowe puchary ufundowane przez Dyrektora MOSiR w Brzozowie.

Natomiast wybrani najlepsi zawodnicy w poszczególnych dyscyplinach otrzymają nagrody rzeczowe ufundowane przez Dyrektora Liceum Ogólnokształcącego w Brzozowie.

Zainteresowane drużyny zachęcamy do udziału, a pozostałych sympatyków sportu szkolnego – do kulturalnego dopingu.

LICEALIADA 2002/2003

Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy w Rzeszowie podsumował współzawodnictwo sportowe za I półrocze roku szkolnego 2002/2003.

W zestawieniu Licealiady ujęto wyniki z zawodów rejonowych i wojewódzkich w: indywidualnych biegach przełajowych, unihokeju, piłce ręcznej, tenisie stołowym i badmintonie.

W rywalizacji sportowej udział wzięło dotychczas 114 szkół ponadgimnazjalnych województwa podkarpackiego.

Bardzo wysokie – II miejsce – w klasyfikacji województwa zajęło **LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE w Brzozowie** z dorobkiem **325 pkt.**

Na miejscach **24 i 39** sklasyfikowano pozostałe dwie szkoły ponadgimnazjalne powiatu brzozowskiego – **Zespół Szkół Ekonomicznych i Zespół Szkół Budowlanych.**

Wyniki współzawodnictwa sportowego za I półrocze:

1.LO KOLBUSZOWA	359 pkt
2.LO BRZOSÓW	325 pkt
3.ZS BRZOSTEK	285 pkt
4.II LO SANOK	276 pkt
5.ZSP nr 5 KROSNO	270 pkt
24. ZSE BRZOSÓW	108 pkt
39. ZSB BRZOSÓW	77 pkt

Gratulujemy sukcesów i życzymy równie wysokich wyników w drugim półroczu bieżącego roku szkolnego.

POWIATOWA LICEALIADA W KOSZYKÓWCE

W dniach 7 i 14 stycznia 2003 r. w sali gimnastycznej I Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Kazimierza Wielkiego w Brzozowie odbyła się Powiatowa Licealiada w koszykówce dziewcząt i chłopców.

Udział wzięły drużyny z:

I Liceum Ogólnokształcącego w Brzozowie, Zespołu Szkół Budowlanych w Brzozowie, Zespołu Szkół Ekonomicznych w Brzozowie

Zawody rozegrano systemem „każdy z każdym” wg losowania przeprowadzonego przed zawodami.

Uzyskane wyniki:

dziewczęta:

ZSE - I LO	31-34
I LO - ZSB	43-24
ZSE - ZSB	46-35

chłopcy:

ZSB-I LO	39-65
ZSE-I LO	42-56
ZSB-ZSE	40-52

tabela:

1. I LO Brzozów	4p	77:55
2. ZSE Brzozów	2p	77:69
3. ZSB Brzozów	0p	59:89

tabela:

1. I LO Brzozów	4p	129:81
2. ZSE Brzozów	2p	94:105
3. ZSB Brzozów	0p	79:117

Do zawodów rejonowych awansowały drużyny: **I LO Brzozów (dziewczęta)** oraz **I LO Brzozów (chłopcy).**

„Królem strzelców” została **Magdalena Prodziewicz (I LO)** oraz **Paweł Barański (I LO).**

Opracowała: *Magdalena Kaczkowska*

KRZYŻÓWKA

Dobry nastrój	6	Stolica Kenii		Futerał, szkatuła		Zwyczaj, nałóg		Morska to 1853 m		Nie jawa
		Masto Toikka i Szczepka								Przysła do Wioza
17				Zwycięzcy lub zwyciężczy						
Tłumowa piecarka		Drzewo parkowe	19	13	16	Np. mała gałąź	8			
Język krowy		Meanderze cztery		Dyscyplina, rygor			18		Podagra	
1				Frontowa szosa						
				Tam, na grzyby	2					20
Niepisane lub kaduka	Finał		Wielopiętrowy dom	10			Szczęki z żelaza			Ciężkie przeżycie
Odpis oryginału	26				Główny postępek					
					Szybki krok	7				
		Numeracja kompozycji	Skok szaraka				Zgrany zespół ludzi	22	Sport Kuleja	
Lina do ciągnięcia auta	11	4		Metalo-wa listwa	21	3		9		
Świetna reklama	12	Część dywizji		14		Biblijny Ezaw	25			
			23	Owalny koszyk z wikliny						
Imitacja zamachu	5	Porcja bezdur		15		„... na rzece Kwai”				24

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 26 utworzą rozwiązanie - aforyzm Wójtki Bartoszewskiego.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

HOROSKOP

BARAN (21 II – 20 IV)

Nie będziesz teraz narzekał na brak zajęć, ale działaj w rozsądnym tempie, dając sobie czas do namysłu. Wielkim atutem w tym miesiącu okaże się umiejętność zachowania wewnętrznego spokoju mimo niesprzyjających okoliczności. Otwórz się na ludzi, kontakty, współpracę, a dobrze na tym wyjdiesz.

BYK (21 IV – 21 V)

Już od początku kwietnia nie zabraknie Ci energii i optymizmu, ale często będziesz skłonny do nieprzemyślanych działań. Zachowaj dystans do nowych zdarzeń. Przemyśl strategię działania i dopiero wtedy wkraczaj do akcji. Postępuj dyplomatycznie, aby nikogo do siebie nie zrazić. W sprawach uczuć jakieś miłe twemu sercu zmiany...

BLIŹNIĘTA (22 V – 21 VI)

Może wpadnie Ci do głowy jakieś proste rozwiązanie problemu? Jeśli pracę masz nudną, powinieneś pomyśleć o bardziej satysfakcjonującym zajęciu. Przeglądaj ogłoszenia, odpowiadaj na oferty. W finansach szykuje się poprawa. Znajomości zawarte w marcu zapowiadają się interesująco.

RAKI (22 VI – 23 VII)

Zmobilizuj siły i ruszaj śmiało do przodu. Masz zielone światło dla nowych pomysłów, warto więc przejąć inicjatywę. Bądź stanowczy, ale nie rozpychaj się łokciami, zwłaszcza że w pracy ktoś bardzo liczy na twoją pomoc. Wolne Raki wraz z początkiem kwietnia poczną pierwsze wiosenne porwy serca.

LEW (24 VII – 23 VIII)

Będziesz miał dobrą passę zarówno na niwie zawodowej, jak i osobistej. Wykorzystaj swoje możliwości i nie rezygnuj z najbardziej śmiałych planów. Jeśli się trochę postarasz, masz szansę odnieść sukces zawodowy. Nie rezygnuj z zaproszenia na spotkanie towarzyskie.

PANNA (24 VIII – 23 IX)

Nie zabraknie Ci energii przez cały kwiecień. Korzystny wpływ gwiazd pozwoli pomyślnie zakończyć rozpoczęte projekty i rozstrzygnąć istotne problemy. W sprawach finansowych najlepszy czas będzie w drugiej dekadzie miesiąca. Wtedy uda Ci się zrealizować swoje marzenie. Na samotne Skorpiony dość nieoczekiwanie może spaść miłość.

WAGA (24 IX – 23 X)

Dopiero gdy wyprowadzisz zaległości na prostą, będziesz w stanie sprostać nowym wyzwaniom. Pod koniec kwietnia planety wróżą przyływ energii. Z zapałem przystąpisz do realizowania nawet najbardziej śmiałych pomysłów. Na zbiór plonów musisz trochę poczekać.

SKORPION (24 X – 22 XI)

To korzystny czas na załatwianie spraw wymagających rozmachu. Szczególnie dotyczy to tych Skorpionów, u których podejmowanie decyzji okupione jest dużym stresem. Twoje zawrotne tempo działania zaskoczy Ciebie samego. W ostatnich dniach kwietnia ktoś bliski sprawi Ci miłą niespodziankę.

STRZELEC (23 XI – 22 XII)

W najbliższych dniach znajdziesz się blisko upragnionego celu i Twoje ambicje doczekają się spełnienia. Uważaj na współpracowników. Za sprawą kogoś „zaufanego” możesz wpłatać się w niemałą kłótnię. Pod koniec kwietnia nowa znajomość wniesie trochę zamieszania w Twe życie. Zanim dokonasz wyboru, dokładnie wszystko rozważ.

KOZIROŻEC (23 XII – 20 I)

Przez cały miesiąc działaj z większą niż zazwyczaj ostrożnością. Nie zaniedbuj żadnej sprawy, miej oczy szeroko otwarte, a w najważniejszych przedsięwzięciach zadaj o każdy szczegół. W połowie miesiąca poradzisz sobie z kłopotami, które od kilku tygodni spędzały Ci sen z powiek.

WODNIK (21 I – 19 II)

Zwykle lubisz opierać się na konkretach, tymczasem w najbliższych dniach warto zaufać intuicji. Może się okazać, że z pozoru mało rozsądne posunięcie obróci się na Twoją korzyść. Nie przegap okazji, bądź otwarty na nowe doświadczenia. Masz szansę oczarować kogoś nie tylko swoją urodą, ale także wiedzą i intelektem.

RYBY (20 II – 20 III)

Możesz spodziewać się przyływu gotówki. Rozsądnie gospodaruj pieniędzmi. W pracy chcesz za dużo osiągnąć na raz. Zastanów się, czym trzeba zająć się w pierwszej kolejności. Kolejny raz przekonasz się, że możesz liczyć na partnera w rozwiązywaniu problemów.